

ΝΟΥΜΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Μάουη 1906

ΓΡΑΦΕΙΑ: Αγόμος Οικονόμου αρ. 4 | ΑΡΙΘ. 190

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΦΥΛΛΟ:

KARL. DIETERICH. *Η αναγέννηση της Νέας Ελλάδας.*
 ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. *Από τον κόσμο του Σαλονιού. — Η Ένταρτη!*
 ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. *Κάτον από την Ήμη (δράμα).*
 ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. *Επιστήμη προιομάθητη — Άθροίνος Μηχανισμός (συνέχεια).*
 Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ. *Οι Σκίς μου.*
 Δ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. *Επιστημονικές μελέτες — Ο Άσπιος και η προστασία του από το Νόμο.*
 ΑΞΙΟΧΟΣ. *Μετάφρ. Ηλία Π. Βουτιερήδη.*
 ΠΟΙΗΜΑΤΑ. *Κώστας Γαζίας, Ρήγας Γκόλφης.*
 Δ. Π. Τ. *Φαινόμενα και Πράγματα (Ο Ραλ λάκος από Βόλο — Οι κακοοικοκυράδες — Αίλουροι, αϊθνηκοί και σκυλιά του Άρνιόνη Τό Ψυριωτάκι — Ο απόγονος των προγόνων του — Τό «Άσπις»).*
 ΒΑΡΒΑΡΟΠΛΑΖΑΡΟ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΛΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

DR. KARL. DIETERICH

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

«Το γινώθι σαυτόν» είναι το πρώτο βήμα προς την καλλιτέρευση».

Είναι μια χαρακτηριστική ειρωνία της τύχης και έχει μια βαθύτατη ψυχολογική σημασία το γεγονός ότι οι δύο λαοί της Ευρώπης οι οποίοι κωχώνται ότι κατάγονται απ' τους δύο μεγάλους πολιτισμένους λαούς της αρχαιότητας, οι Ιταλοί κ' οι νεοέλληνες, έχασαν αρκετό χρόνο ως πού να ελευθερωθούν από τα δεσμά της πνευματικής επιρροής των προγόνων των, εκεί όπου αυτή απειλούσε να τους γίνει τυραννία. Η Ιταλία, ο αρχαιότερος λαός της δυτικής Ευρώπης, επέλευσε ακόμα με τα πνευματικά και γλωσσικά δεσμά του Λατινισμού, τον καιρό που οι Γάλλοι, Άγγλοι και Γερμανοί είχαν πια παραγάγει δική τους καθαρή εθνική φιλολογία· η Ιταλική φιλολογία αρχίζει μόλις κατά το τέλος του δεκάτου τρίτου και στις αρχές του δεκάτου τέταρτου αιώνα, κ' είναι ως επί το πλείστον ιδιωματική γιατί και κει η γλώσσα του λαού επάλεψε πολύ με το λατινισμό, πρό της τελειοτικής νίκης της.

Έντελώς αντίστοιχη εικόνα μας παρουσιάζει στην ανατολική Ευρώπη η γέννηση της νεοελληνικής γλώσσας και φιλολογίας κ' η χρονολογική της

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

Δ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
(Ρήγας Γκόλφης)

σχέση με τις γλώσσες και φιλολογίες των λοιπών λαών της ανατολικής Ευρώπης, των Σλαύων και Ρουμάνων. Κι' αν σκεφθούμε πως όλοι αυτοί οι λαοί μπήκαν στο φως του πολιτισμού πολύ αργότερα από τους λαούς της δυτικής Ευρώπης, πως η νεορούσικη γλώσσα μπαίνει στη φιλολογία και διώχνει την αρχαία σλαβική μόλις κατά τα τελευταία πενήντα χρόνια του δεκάτου ογδόου, ή δε σερβική μόλις κατά την αρχή του δεκάτου εννάτου αιώνα και ότι οι Ρουμάνοι ακόμα τα δεκαέξι τελευταία χρόνια του δεκάτου εννάτου αιώνα παλεύουν για τη διαμόρφωση της φιλολογικής των γλώσσας, δι' θά μας φανή καθόλου παράξενο πως οι έλληνες, τους οποίους πιέζει το διπλό βάρος του βυζαντινισμού και του αρχαίου ελληνισμού όσον αφορά τη γλώσσα, ακόμα και σήμερα μάχονται για το γλωσσικό των εθνικό ιδανικό και μάλιστα μόλις εδώ και είκοσι χρόνια. Απ' όλα αυτά βλέπουμε πως βρίσκονται στην ίδια μοίρα με τους Ιταλούς· ότι για κείνους ήταν ο δέκατος τρίτος και δέκατος τέταρτος αιώνας, για τούτους είναι ο δέκατος εννάτος κ' ο είκοστός, αν λάβουμε βέβαια υπ' όψη μας την κατώτερη θέση της ανατολικής Ευρώπης ως προς τον πολιτισμό, και τη πολιτική

και εθνογραφική άσημότητα πρό πάντων δι' τον πνευματικό διασπασμό των Ελλήνων.

Γιατί τα γεγονότα αυτά έκαμαν ώστε, ένα μικρό φύτρο μιας εθνικής γλώσσας και φιλολογίας το όποιο εφύτρωσε κατά το δέκατο έκτο αιώνα στη νήσο Κρήτη, να μη μπορέση να αναπτυχθῆ μέσα στη θύελλα των κατόπι χρόνων κ' έτσι εξηγείται το πως μόλις σήμερα επαναλαμβάνονται οι τάσεις εκείνες.

Απ' αυτό τον ιστορικό παραλληλισμό βγαίνουν δυο πράγματα για τους Έλληνες. Πρώτον, ότι δεν πρέπει ν' αποδοθῆ, όπως και πράγματι έγινε, σε μίαν ιδιαίτερη κατώτερη πνευματική ανάπτυξη το ότι άργα εξέσπασεν η πάλη για τον εθνικό τους πολιτισμό, και δεύτερο, ότι το ίδιο αποτέλεσμα και στις δύο περιπτώσεις πρέπει ν' αχρη και την αυτήν αίτια.

Ένας Ρωμανιστής έδωσε αρκετά ικανοποιητική απάντηση στο ζήτημα για ποιο λόγο η λαϊκή φιλολογία στην Ιταλία άρχισε τόσο άργα. Τον βλέπει άφ' ενός στην έλλειψη μεγάλων περιληπτικών ιδεών και αισθημάτων και άφ' έτερου στην τρανή ύπεροχή του νεύ (της πνευματικής φιλολογίας) εις βάρος του αισθήματος και της φαντασίας. Όποιος δε έχει αντιληφθῆ την πνευματική τάση των βυζαντινών χρόνων δεν μπορεί να άμφιβάλλη ότι η δικαιολογία που δόθηκεν άπάνω στο ζήτημα αυτό ισχύει επίσης και για τον Ελληνισμό, και τόσο περισσότερο πρέπει να ισχύη, όσο δυνατότερες είναι οι επιδράσεις του βυζαντινισμού στον πνευματικό βίον ενός λαού τον όποιον δεν χωρίζει από τον μεσαιώνα του καμιά αναγέννηση.

Τέλος η πνευματική ομοιότητα του αρχαίου Ιταλισμού με τον νεοελληνισμό μας δίνει και τρίτο συμπέρασμα, ότι η πνευματική επανάσταση της Ελλάδας, όπου την βλέπει ο προσεκτικός παρατηρητής και γνώστης των εσωτερικών σχέσεων της, έχει την ίδια σημασία για την ανατολική Ευρώπη, όσον άφορα τον πολιτισμό, την όποιαν έχει για τη Δύση η χειραφέτηση της Ιταλίας από το λατινικό της παρελθόν. Είναι το τελευταίο γεγονός της εθνικοποίησης των νοτιανατολικών Ευρωπαϊκών λαών και της χειραφέτησής των από το βυζαντινό μεσαιώνα. Γι' αυτό πρέπει κανείς να εξετάση από μια τέτλια ύψηλή άποψη το ζήτημα αυτό, και η επισκόπηση του κινήματος το όποιο γίνεται στο νεοελληνισμό εμπρός στα μάτια μας, θά κινήση πολύ το ενδιαφέρον του ιστορικώς μορφωμένου, αφού μάλιστα σ' αυτό το κίνημα μπορεί να εύρη ένα χειροπιαστό, έστω και μικρό παράδειγμα ιστορίας πολιτισμού. Η πάλη για ένα εθνικό πολιτισμό έχει πια ξεσπάση στην

* K. Vossler, στο περιοδικό για τη συγκριτική Ιστορία των φιλολογιών. Νέα έκδοση 31, 51.

Ἑλλάδα ἂν ἔχει ἀποτελεσματικά, ὅμως σ' ὅλη τὴ γραμμὴ ἀρχίζοντας ἀπὸ τῆ γλώσσα ἀπλώθηκε διὰ τῆς κριτικῆς στὴ φιλολογία καὶ ἀπ' αὐτὴ στὴ κοινωνία καὶ σ' ἐκείνα τὰ συστατικά της μέρη τὰ ὁποῖα ἐχθρεύονται ἰσχυρῶς τῆς ἐθνικῆς συνείδησης. Πρῶτα πρῶτα φαίνεται ὅτι ξέσπασαν τὰ κύματα τῆς πάλης αὐτῆς στοὺς δυνατώτατους προμαχῶνες, σχολεῖο, ἐκκλησία καὶ πολιτεία· οἱ ἐνδείξεις δὲ ὅτι βάρβηκαν πιά οἱ νεοέλληνες μὲ τὴ καρδιά τους τὴ φλυαρία γιὰ τὸν ἀρχαῖο πολιτισμὸ πᾶσιπλασιάζονται καὶ φαίνεται τώρα καθαρά ὅτι λαχταροῦν μίαν Ἑλλάδα ἀναγεννημένην.

Σ' ὅλες τίς διαφορῆς ἐκδηλώσεις ἐνὸς ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ὑπῆρχεν ὡς τώρα τίποτα ζωντανό, ἀλλὰ παρασιτισμὸς καὶ κοκετταρία μὲ ξένα χρυσὰ στολίδια. Ἡ γλώσσα μίμηση τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, ἡ φιλολογία μίμηση τῆς Γαλλικῆς, τὸ πολίτευμα Βελγικόν, τὸ σχολεῖο μίμηση τοῦ Βαυαρικοῦ· καὶ τὸ σῶμα ποῦ ἔπρεπε νὰ σηκῶν ὅλο τὸ βάρος αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ κατανοῦσε ἓνα δυσκολοῦριστο μίγμα Πατριαρχικοῦ Βαλκανισμοῦ, Βυζαντινοῦ ἀταβισμοῦ καὶ τουρκικῆς κωθρότητας. Αὐτὴ ἦταν ἡ εἰκόνα ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ στραβωμένη ἀπὸ οὐλελληνισμὸ καὶ κλασσικὰ μορφωμένη Ἑβρώπη περιέμενε τὴν ἀναγέννηση τῆς ἀρχαίας λαμπρότητας. Ἀπὸ παχυλὴ ἄγνοια τῆς ἱστορίας τῶν μεσαιωνικῶν καὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων τῆς Ἑλλάδος πηδοῦσαν δυὸ χιλιάδες χρόνια πίσω καὶ ἐταυτίζαν τὸ νεοελληνισμὸ μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα· ζητοῦσαν ἢ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα στὴν νέα ἢ τὴν νέα στὴν ἀρχαία—μὰ μόνον ἀρχαιολόγοι καὶ φιλόλογοι ἐπισκέπτονταν τὴ χώρα, χωρὶς ὅμως νὰ ἔρθη καὶ σὲ κανέναν ἡ ἰδέα νὰ ζητήσῃ τὴν νέαν Ἑλλάδα μέσα στὴ νέα· ἀλλὰ καὶ ζήτημα ἂν θὰ τὴν εἴρισκε ἀφοῦ κανεὶς λόγος δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ γιὰ μιὰ πραγματικὴ ζωὴ ἀπάνω στὰ ἀρχαία ἔρειπια, ἐπ' ὅσον οἱ ἴδιοι οἱ Ἕλληνες προσπαθοῦσαν νὰ πείσουν τὸν ἑαυτοῦ τους καθὼς καὶ Ἑβρωπαῖοι φιλέλληνες αὐτοῦς, ὅτι μόνον ἡ θαυματουργὴ δύναμη τῆς ἀρχαιότητος μποροῦσε νὰ τοὺς ἐμπνεύσῃ νέα ζωὴ. Ἔτσι ἐκάλονταν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαιότητος τὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν, καὶ ζήτημα εἶναι ἂν ὑπῆρχαν, στὴν νέα τῶν ὑπαρξῆ, ἀλλὰ καὶ ἀπ' τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα αὐτῆς· δηλαδὴ, ὀνόματα τόπων, χωρῶν καὶ προσώπων ἀρχαιοποιήθηκαν, νεώτεροι πολιτικοὶ καὶ νομικοὶ θεσμοὶ ὠνομάστηκαν μ' ἀνάλογα ἀρχαῖα ὀνόματα— μὲ λίγα λόγια ἐνόμιζαν ὅτι μὲ ἓνα ἀρχαιοπρεπὲς πασαλίμα μποροῦσαν νὰ γελάσουν καὶ τὸν ἑαυτοῦ τους καὶ τοὺς ξένους ὅσον ἀφορᾷ τὴ ξένη καταγωγὴ τῶν περισσώτερων συστατικῶν τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ. Κ' ἔτσι πῆρε ἡ νεοελληνικὴ πολιτεία ἓνα ψεύτικο καὶ τεχνητὸ χαρακτήρα, ὁ ὁποῖος τὴν ἔφερε στὸν ψευδοπολιτισμὸ καὶ στὴν ἐσωτερικὴ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν νεώτερη Ἑβρώπη, ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τίς πρακτικὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς τῆς. Κι' αὐτὸ συνετέλεσε ὥστε, τὸν ἐλληνισμὸ ποῦ μιὰ φορὰ ἦταν ὁ πρῶτος πνευματικὸς παράγοντας στὰ Βαλκανικὰ κράτη, νὰ τὸν παραγκωνίσουν καὶ τὸν ὑπερτερήσουν νεώτεροι λαοί, χωρὶς νὰ εἶναι καθόλου ἐξυπνότεροί του ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ ἔχουν τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ παρόντος, καθὼς οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ Βούλγαροι. Ἔτσι ἄρχισε τὴν ἐπίδρασή της ἡ καταρά ἐνὸς προγονικοῦ πολιτισμοῦ τὸν ὁποῖον παρεξήγησαν.

Σ' αὐτὴ τὴν ὀλέθρια αὐταπάτη ἐμείναν ἴσα μὲ τὸ 80ὸ ἔτος τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνα, ἐκτὸς ἀπὸ λίγες ἐντιμὲς ἐξαιρέσεις ποῦ πέρασαν χωρὶς νὰ ἀφήσουν καὶ τὰ ἴχνη των.* Ὑστερα ὅμως ἄρχισε σιγά

* Σ' ἓνα τέτοιο ἄρθρο ποῦ δημοσίευσεν ἡ «Νέα ἡμέρα» τῆς Τεργέστης τὸ 1867, ἀναφέρεται: «Ἄν ἡ χώρα μας

σιγά νὰ γίνεταί κάποια ἀναμορφωτικὴ κίνηση ἢ ὁποῖα μεγαλώνει ὀλοένα, μάλιστα τὰ τελευταῖα δεκαπέντε χρόνια, καὶ δείχνει ὀλοφάνερα πῶς τώρα στὴν Ἑλλάδα ἀρχίζει νὰ λάμπῃ ἂν ὄχι ὁ ἥλιος τοῦ Ὀμήρου, ὅμως ὁ ἥλιος τοῦ νεώτερου Ἑβρωπαϊκοῦ πνεύματος.

Πρῶτα πρῶτα καὶ ποῦ σφοδρὰ ἐξέσπασε ἡ πάλη γιὰ τὸν ἐθνικὸ πεζὸ λόγον. Στὴν ποίησιν εἶχαν ἀφίση ἀνενόχλητη τὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ καὶ σιωπηλὰ συμφωνοῦσαν στὸ ζήτημα αὐτὸ, ὅταν στὴν ἀρχὴ τοῦ 80οῦ ἔτους μερικοὶ νέοι ποιητὰὶ ἀντιπαρέταξαν τὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ ὡς τὴν ἀληθινὴ πηγὴ τῆς τέχνης στὴν ἀκαδημαϊκοκλασσικὴ τάση ἡ ὁποία ὡς τότε ἀκόμα κυριαρχοῦσε στὴ τέχνη. Οἱ γραμματισμένοι οἱ ὁποῖοι θαροῦσαν ὅτι ἦσαν φύλακες τῆς ἱερῆς γλώσσας τῶν προγόνων των καὶ ἐφαντάζονταν ὅτι ἔγραφαν ἀρχαῖα ἐλληνικὰ, ἔν και ἡ γλώσσα των ἦταν ἡ ποῦ βάρβαρη ποῦ μποροῦσε κανεὶς νὰ σκεφθῇ ἔμειναν ἀπαθεῖς καὶ ἡσυχοὶ ἀπέναντι σ' αὐτοὺς τοὺς ἀλλοκότους, οἱ ὁποῖοι βίβλια δὲν μποροῦσαν τόσο εὐκόλα νὰ εἰσβάλλουν στὸ κράτος των. Τότε φάνηκε τὴν ἀνοιχτὴν τοῦ 1888 ἓνα βιβλίον γραμμένον στὴ δημοτικὴ γλώσσα ἀπὸ τὸν Ἕλληνα Γιάννη Ψυχάρη, τὸ ὁποῖο μὲ πολὺ σάτυρα εἰδείξε στοὺς Ἕλληνες τίς γλωσσικὰς ἀνοησίας των καὶ τοὺς ἔδωκε μὲ ἐλαφρὸ φλύαρον τόνον ἱστορικὰ γλωσσικὰ μαθήματα. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκίνησε μεγάλη ἀνανάκτηση στὸν κύκλο τῶν «γραμματισμένων» Ρωμαίων. Ὁ συγγραφεὺς ἔν και ἀναγνωρισμένος σοφὸς καὶ γαμπρὸς τοῦ Ἐρνεστού Ρενάν, στιγματίστηκε ὡς ἀμόρφωτος καὶ προδότης τοῦ ἔθνους καὶ ἀκόμα σήμερα θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς κοινούς Ρωμαίους ὡς μισητότατος ἄνθρωπος, ὡς αἰρετικὸς καθὼς ὁ Τολστόν στὴ Ρουσία. Στους λίγους ὅμως πράγματι ἐξυπνοὺς εἶχε τὸ βιβλίον ἐλευθερωτικὴ ἐπίδραση ἦταν ὅταν νῆφυγεν ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ λαοῦ ἓνα μεγάλο βᾶρος. Παντοῦ ἄρχισε νὰ πρασινίζῃ· μικρὸς ἀριθμὸς νεαρῶν συγγραφέων μὲ ἀρετὸ τάλαντο ἐπάσχισε νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ παράδειγμα τοῦ Δασκάλου στὴν πράξιν, καὶ ἔτσι ἡ γλώσσα τοῦ λαοῦ ἔρχισε νὰ κινή τὰ φτερά της στὴ φιλολογία μὲ ἀπειρα μικρὰ δηγήματα βγαλμένα ἀπ' τὴν ζωὴ τοῦ λαοῦ. Ἄς ἀναφέρωμε ἔδω πέρα μόνον τὰ ὀνόματα τοῦ Ἐφταλιώτη, Καρμάβιτσα, Δροσίνη καὶ Παλαμζ, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι ἀνακάλυψαν τὴ ψυχὴν τοῦ λαοῦ.

(Μετὰφρ. Α. Δ. καὶ Ζ. Χ.)

(Ἀκολουθεῖ)

δὲν ἔκαμε ὄλ' αὐτὰ ποῦ ἔπρεπε νὰ κάμῃ αὐτὸ δὲ φαίει οὔτε ὁ Καποδίστριας, οὔτε ὁ Βασιλεὺς Ὁθων οὔτε ὁ Γεώργιος... Ἐμεῖς ἴδιοι οἱ Ἕλληνες φαίμε σ' ὅλα ἀπ' τὴν ἀρχὴν χαράξαμε ψεύτικους δρόμους καὶ ἀντὶ νὰ προσπαθοῦμε τὰ τοὺς ἀφήσουμε μπερδεύομαστε πιδ πολὺ καὶ τὰ χάνομε. Κυνηγήσαμε ἀπὸ μιὰ φορὰ ἀνέφικτες θεωρίες, ἐνῶ τὸ πεδῖο τῆς προόδου ἦταν ἐμπρὸς μας ἀνοιχτὸ καὶ πλατὺ· προτιμήσαμε τὸ θέρυβο μιᾶς ἀκατάπαυστης γκρίνιας ἀπὸ τὸν καρποφόρον ψίθυρον τῆς δραστηριότητος ἔπρεπε νὰ μοιάζουμε μὲ ἐργατικά μωμμάκια καὶ ἀντὶ τούτου καταστήσαμε τσιτσίκια.....».

— Οἱ ἐκλογικὸι ἀγῶνες, ἔλεγε κάποιος, εἶναι οἱ προκριματικοὶ (ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συχωρέσει γιὰ τὴ λέξιν!) τῶν Ὀλυμπιακῶν. Ἄν πιστεύει σ' αὐτοὺς ὁ Παλλάκος, δὲν μπορεῖ νὰ νικήσῃ τὸ Ὀλυμπιακὸν καὶ δὲ λάβει μέρος καὶ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς.

— Δυὸ μεγάλοι ἄντρες διατρέχουν τὴν Ἑλλάδα καὶ καταχοῦν τὰ πλήθη· ὁ Παλλάκος τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ Κουρούπης τὴν Δυτικὴν.

— Καὶ οἱ δυὸ κάνουν τίς διαλεξούλας τους· ὁ ἓνας γιὰ τὸ κορδόνι καὶ ὁ ἄλλος γιὰ τὸ «Μυστικὸ τῆς ζωῆς».

— Ὁ κ. Μπάμπης Ἄντινος μίλησε στὸν «Παρασσῶ» γιὰ τὸ ἐσύλλογον τῶν Εἰσαγγελλῶν, ἔκανε δηλ. τὸ μνημόσυνο τῆς χρυσῆς ἐκαίντης ἐποχῆς ποῦ μ' ἓνα καλάμπουράκι βαφτιζόταν κανεὶς λόγιος. Ὁ Μπάμπης ἔκανε πολλὰ καλάμπουρα γι' αὐτὸ εἶταν καὶ ὁ ἀρχιλόγιος τῆς ἐποχῆς.

ΟΙ ΣΚΙΕΣ ΜΟΥ

(Μ' αὐτὸν τὸν τίτλον ἔβγαλε σ' ἓνα τόμον, καλλιτεχνικὰ τυπωμένον, τὰ ποιήματά του ὁ κ. Δ. Τάνταλίδης, ἓνας ἀπὸ τοὺς φανατικώτερους δημοτικιστάδας τῆς ἱδέλης. Γιὰ τὰ ποιήματα τοῦ ἀγαπητοῦ μὲ φίλου θὰ γραφτεῖ ὅτι πρέπει σ' ἄλλο φύλλον τοῦ «Νουμά». Σήμερα παίρνουμε ἀπὸ τὸ βιβλίον του τρία ποιηματάκια καὶ τὰ προσφέρουμε στοὺς ἀναγνώστες μας γιὰ δείγμα.)

ΣΥΧΩΡΙΟ

*Περὴφανη περνοῦσες στὸ λειβάδι...
Εἰκόνα τῆς Ἀλήθειας τραγικὴ!
Ἐχώριζες μέσ' στ' ἀβουλο κοπάδι...
μέσ' στ' ἴμορφα μορφή μοναδική!*

*Στὸ διάβα σου, οἱ γύφτοι μὲ πανέριμα
σ' ἀδειάζανε ὄχιές μέσ' στὴν ποδιά...
πληθαίνανε! καὶ κόπταζες τὰστέρια...
περὴφανη! στὰ χεῖλια... τσιμουδιά!*

*Σὲ βλέπω στὴν ψιλλὴ τώρα τὴ ράχη...
Εἰκόνα τῆς Ἀγάπης τραγικὴ!
Περὴφανη διαβαίνεις καὶ μονάχη...
ἀπόκοσμη σκιά μορτυρική!*

*Καὶ οἰχνοῦντα; τὸ βλέμμα στὸ λειβάδι,
ἀδειάζεις τὴ γεμάτη σου ποδιά...
καὶ ραίνεις μ' ἄσπρα κόνα τὸ κοπάδι!
συχώριο! ἀπ' τὴν ἀγνή σου τὴν καρδιά!...*

ΜΙΚΡΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

*Μικρὴ ἀπόφαση τὸ πῆρα
στὴ γκρεμισμένη μου καρδιά,
καὶ ἡ μελαγχολικὴ μου λύρα
πιά δὲ θὰ βγάλῃ τσιμουδιά...*

*Φουρτούνα γκρέμισε τὸ βράχο...
μείναν χαλίγια σκορπιστά
καὶ ἐν' ἀπαλὸ κῆμα μονάχο
ποῦ τὰ φιλεῖ μουρμουριστά...*

*Καὶ τώρα;... Τώρα σὰ φεγγάρι
ποῦ χινοπωρινὴ βραδιά
σκορπάει τὴ ξανθὴν του χάρη
μέσ' στοῦ γυαλοῦ τὴν ἀμμουδιά,*

*Καὶ ἡ ξανθὴ ἀνάμνησή της,
στὴ γκρεμισμένη μου καρδιά
θὰ φέγγῃ μὲ τὴν ποίησίν της,
... χωρὶς νὰ βγάλῃ τσιμουδιά!...*

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ

*Τῆς γλυκειᾶς τῆς μορφῆς τελευταῖο σημάδι
στὸ καρφὶ καρτερῶ, σνιτροφὸς σου κρουφῆς
στὸ πικρὸ καὶ θλιμμένο τῆς νύχτας σκοτάδι
καὶ στῆς μέρας τὸ ἄσπρο γελοῦμενο φῶς.*

*Εἶμαι κάτι ἀπ' τὸ Χάρο στὴ γῆ γλυτωμένο
ποῦ μ' ἀγάπη γλυκειὰ ξεχασμένη ἀντηχεῖ...
Στὰ φτερά τοῦ φωτὸς τάλαιφρὰ μισεμένο
ἓνα κῆμα ζωῆς μὲ κομμάτι ψυχὴ!...*

*Μὲ τὰ μάτι' ἀνοιχτὰ καὶ μ' ἀκοίμητο χάδι
παντοῦ πάντα σὲ βλέπει ὁ νοῦς μου ὁ σοφός...
στὸ πικρὸ καὶ θλιμμένο τῆς νύχτας σκοτάδι
καὶ στῆς μέρας τὸ ἄσπρο γελοῦμενο φῶς.*

*Κι διὰν ὄννος χυθῆ στὰ κλειστὰ βλέφαρά σου,
μὲ φτεροῦγιασμα, τότε, κρουφὸ καὶ ἀπαλὸ*

σά σιὰ ζουντανή κατεβαίνω κοντά σου,
τὸ χλωμὸ μέτωπό σου μ' ἀγάπη φιλῶ...

Πολεμῶ μέσ' στὸ νοῦ σου τὴν ἄσπλαγχνή λήθη...
κ' ἱστορῶ, μὲ τραγοῦδι, σιγά, μαγικὸ,
πεθαμμένης ἀγάπης παλιὸ παραμῦθι...
καὶ στὸν ὕπνο σου ὄνειρο πλέγω γλυκὸ!

Πόλη

Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

Η ΕΝΑΡΕΤΗ!

Ἡ Κα Ἐναρετοπούλου εἶχε τὴ συνήθεια νὰ κρατῆ ἡμερολόγιο, γιὰ νὰ γράφῃ κεῖ μέσα κάθε της πόθο, κάθε της σκέψη κρουρή, καὶ κάθε γεγονός τοῦ ζωῆς της. Θῆτανε κάτι παραπάνου ἀπὸ σαραντάρια, μολονότι δὲν τὸ εἶχε τίποτε νὰ πῆ, πὼς γεννήθηκε δέκα χρόνια κατόπι ἀπὸ τὴν Ἐνωσι, μὲ μορφή, ποὺ ἀνάγκαζε τὸν κόσμον — τὸν κακόγλωσσον πάντα — νὰ λέρη, πὼς ἂν ὁ πατέρας της δὲν εἶχε φροντίση μαζί μὲ τὴν θυγατέρα του νὰ δώσῃ καὶ τὸ ἀντισηκώμα σὲ ἀρκετὲς χιλιάδες δὲ θὰ τὴν πάντρευε ποτέ.

Κάνω τὴν ἀδιακρισία ν' ἀντιγράψω μερικὰ ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιό της.

Ἀπριλιοῦ 4. — Ἐκἄνα τὴ σύγκριση Ἐκείνου μὲ τὸν ἄντρα μου. Πόσο χοντρός ὁ δεύτερος καὶ πόσο χαριτωμένος καὶ λεπτὸς ἑκείνος! Εἶναι ἀνεξήγητο, πὼς ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτη φορά, ποῦ τὸν εἶδα, ἐνοιώσα πὼς δὲ μοῦ ἦτανε ξένος καὶ πὼς κάτι θὰ μὲ τραβοῦσε κοντά του, πὼς θὰ αἰστάνομουν ἀλλοιωτικὸ τὸ εἶναι μου, πὼς θ' ἀγαποῦσα, ὦ ναί! θ' ἀγαποῦσα, γιατί αὐτ' εἶναι ἡ λέξη, ποὺ ἄρμοζε.

Ἀπριλιοῦ 15 — Οὔτε μὲ προσέχει κι' ἄλλως μὲ τὸ ματιὰ θὰ μ' ἔκανε τὴν πιὸ εὐτυχημένη τοῦ κόσμου. Εἶναι τάχα ἁμαρτία νὰ διψῶ γι' ἀγάπη, ἀφοῦ ἡ τύχη μου θέλησε νὰ τὸν γνωρίσω:

Μαγιοῦ 2 — Ἀχ! ἡ χτεσινὴ βραδεία, μαγεία, ὄνειρο, εὐτυχία! Ἐπῆγα στὸ θέατρο μὲ τὴν φιλενάδα μου, τὴν Κα Δ. Κεῖνος ποτὲ δὲν ἔρχεται νὰ μᾶς χαιρετήσῃ στὸ θεωρεῖο, ὅταν εἶμαι μονάχη μὲ τὸν ἄντρα μου. Δείχνει μιὰ τέτοια ἀδιαφορία, ποὺ μοῦ φαρμακεύει τὴ ζωή. Μὰ ψὲς δὲν ἦμουν μοναχὴ καὶ μὲ τὴν Κ. Δ. γνωρίζονταν πολὺ, εἶναι κι' ὑποχρεω-

μένος σ' αὐτήνε, γιατί πάντα τὸν καλεῖ στὶς ἀπογευματινές της. Γιὰ τοῦτο, ἐπειτ' ἀπὸ τὴν δευτέρη πράξη ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ ποιοὺς μπαίνει; Ἐκεῖνος. Ἀχ! πὼς χτυποῦσε ἡ καρδιά μου, ἐνόμιζα, πὼς θὰ λειποθυμῶσα. Κάθισε κι' ἔρχισε τὶς κουβέντες: μιλοῦσε γιὰ ὄλα μὲ τόσην ἐξυπνάδα κι' ἀφέλεια, ποῦ ἀκούοντας τὴν φωνή του, πίστευα πὼς ὄνειρεύομουν.

Ὅταν ἀνοίγ' ἡ σκηνή, τοῦ προτείνουν νὰ μείνῃ ν' ἀκούσῃ τὴν τρίτη πράξη ἀπὸ τὸ θεωρεῖο μᾶς καὶ δέχεται. Δὲν περνοῦν λίγα δεφτερόλεφτα, ποῦ ἡ Κ. Δ. τοῦ λείει νὰ προσέξῃ τὴν ὄμορφη τουαλέττα τῆς πρίμας. Γιὰ νὰ τὴν ἰδῆ καλῆτερα, ἀναγκάστηκε νὰ σκύψῃ κι' ὅπως ἦταν ἀπὸ τὸ μέρος μου, αἰστάνθηκα τὴν πνοή του ἀπάνου στὸ γυμνὸν ὤμο μου. Κεῖνη τὴν στιγμή δὲ θὰ τὴ λησμονήσω ποτέ μου. Νοιώθω καὶ τῶρ' ἀκόμα τὴν ἴδια ἀνατριχίλα. Ἀχ, ἂν ἤθελε θάμουναι εἴτοιμη νὰ λησμονήσω ὄλα, ἄντρα, παιδιὰ, κοινωνία, θρησκεία, γιὰ τὴν ἀγάπη του. Εἶμαι τόσο δυστυχισμένη ἐξ αἰτίας του!

II

Μιὰ μέρα κατόπι — τὶς τρεῖς Μαγιοῦ — σὲ μιὰ ἀπογευματινὴ ἡ Κ. Ἐναρετοπούλου μὲ μαῦρο φόρεμα—σοβαρὸ, ὅπως ἄρμοζε στὸ χαραχτήρα καὶ στὶς ἀρχές της — ἀκούει μὲ προσοχὴ νὰ σιγοφιθυρίζουν κοντά της γιὰ μιὰ νέα κυρία, ποὺ τὴν ἐρωτεύθηκε σοβαρὰ κάποιος ξένος, ποὺ περνώντας ἀπὸ τοὺς Κορφούς τὴ γνώρισε καὶ σταμάτησε ἐπίτηδες γιὰ κείνη.

— «Εἶναι τὸς ὄμορφη, ποὺ ἀλήθεια μπορεῖ νὰ τρελλάνῃ κόσμον, ἔλεγαν, καὶ τὸ καλῆτερο, ποῦ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κατηγορήσῃ οὔτε γιὰ κοκεταρία: εἶναι γνωστὸς ὁ χαραχτήρας της καὶ γιὰ τοῦτο ὄλοι ξέρον, πὼς εἶναι τέλεια ἀθώα γιὰ τὴν ἀγάπη ποῦ, χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ φαντάζεττι, γεννήθηκε στὴν καρδιά τοῦ ξένου».

— «Ἀφῆστε τ' αὐτὰ, διακόφτει σοβαρὰ ἡ Κα Ἐναρετοπούλου, μιὰ γυναίκα ποὺ ξέρει νὰ βαστάξῃ τὴν θέση της δὲν τὴν ἐρωτεύονται καὶ δὲν κἀνει τὸν κόσμον νὰ μιλῇ γι' αὐτή. Ἡ ἀληθινὴ Ἀρετὴ γιὰ τὴ γυναίκα εἶναι νὰ μὴν τὴ μελετᾶνε. Κι' ἀκούστε με μένα — πρόστειτε μὲ ὕφος ἐνῆρετης, ποῦ θὰ μπορούσε νὰ τὸ πάρῃ γιὰ μοντέλο ὁ Χρυσόστομος — ὅσο κι' ἂν ἀδιαφορῇ αὐτ' ἡ κυρά, δὲ μπορεῖ παρά νὰ τὸν συλλογίζεται, ἀφοῦ εἶναι θυμὰ της, καὶ φτάνει μιὰ τέτοια σκέψη, ὅσο σπάνια κι' ἂν γίνεται, γιὰ νὰ τὴν καταδικάσῃ. Δοξάζω τὸ Θεὸ, ποῦ δὲν

ἔδωκα ποτὲ ἀφορμὴ νὰ μιλήσουν γιὰ μένα....»

Ἐπὼ σταμάτησε, γιατί τὴν ἴδια στιγμή ὁ ἦρωας τοῦ ἡμερολογίου της ἔμπαινε στὴ σάλα καὶ στὴ θέα του τὸ χτυποκάρδι της, ποῦ τὴν ἀνάγκασε νὰ σωπάσῃ, σούλεγε πὼς τὰ χεῖλιά της, ποῦ ἀνοίχτηκαν γιὰ νὰ κατηγορήσουν μὲν ἀθώα, διψοῦσαν γιὰ τὸ μποδισμένο φιλι. φτάνει ν' ἀποφάσιζαν... νὰ τῆς τὸ δώσουν.

Καθβαδάτες 27/2/06

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΥΦΑΡΑ

ΜΑΓΙΑ

Κ' εἶδα παράξενα ὄνειρα
στὸ μαγιομένο ὕπνο...

— Ἡρθεσ μου μάγισσα Ὁμορφιά
ποῦ ἀκαρτερῶ στὸν ξύπνο.

Σὲ ἀνύδρευα, δὲ γνώρισα,
τῶν ἄγνωστων πλανεύτρα,
κι' Ἄστραία θωρῶ σε γιὰ ζωθία
τοῦ ὄνειρατου γυτεῖτρα.

Πῆρα τ' ἀσημοπότηρον
ἀπὸ τὰ κρίνα σου δαχτύλια
καὶ γλυκᾶ μου τὴν ψυχή,
καὶ πίκρανα τὰ χεῖλιά.

Ἐρθεσ μου μάγισσα Ὁμορφιά
ποῦ ἀκαρτερῶ στὸν ξύπνο.

Λίμνες σμαραγδένιες
λούζανε ροδόφυλλα
καὶ ζωθιὰς κρινένιες
μ' ἄχραντα ματοφύλλα.

Οἱ καημοὶ μου ἄρξαν
σὲ λιμᾶνα ὄνειρατα
τὰ φίλιά μου τάξαν
ἀπὸ μάγια, πῆρα τα

Τὰ δοντρά μιλοῦσαν
λόγια γλυκομίλητα
στὰ νερά ποῦ λούσανε
τὰ κερμιά τ' ἀφιλιπτα.

Ὅ τὰ παράξενα ὄνειρα
στὸ μαγιομένο ὕπνο...

Θρηνῶ σας μάγια ποῦ λυθῆκατε,
κι' ἐνα ἀλληλοῦσια κλαίγω σας μυστηριακό...
Ποιά λειτουργιά μὲς στὴν ψυχὴ μου ἀπόλη-
σε,

βουθῆ, σ' ἐνα σπερνὸ θρηνητικό;

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

ΛΕΙΟΧΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ).

Μεταφρασμένος ἀπὸ τὰρχαῖο κι ἀπὸ
τὴν ἔκδοσιν τοῦ Καρ. Ἐρμαν.

(Σημείωμα τοῦ Μεταφρ. Ὁ διάλογος τοῦτος βρίσκεται καὶ μέσα στὰ ἔργα τοῦ Πλάτωνα ἀπὸ παλιὰ συνήθεια· μὰ ὄλο: οἱ φιλόλογοι, ἄρχαιοι καὶ νωτέρω, παραδέχονται πὼς δὲ γράφηκεν ἀπὸ τὸν ἴδιον. Πολλοὶ θέλουσι νὰ εἰποῦν δτι εἶναι τοῦ φιλόσοφου Αἰσκήνης, φίλου καὶ μαθητῆ τοῦ Σωκράτη· καὶ τοῦτοι στηρίζονται ἐν μερικῆς μαρτυρίας ἀρχαίων, καθὼς τὸν Ἀρποκρατίωνα, ποῦ μέσα στὸ λεξικό του καὶ στὴ λέξη Ἀξίολχος λέει: «Ἀπὸ τὸν Αἰσκήνη τὸ Σωκρατικὸν ἄφηκε διάλογος ποῦ λέγεται Ἀξίολχος». Κι ὁ Σουίδας, στὸ λεξικὸν του κι αὐτὸς καὶ στὴ λέξη Αἰσκήνης, μαζί μὲ καμιά δεκαπενταριά ἄλλους διαλόγους, γραμμένους τάχα ἀπὸ τὸν Αἰσκήνη, ἀναφέρει κ' ἐναντι μὲ τὸν τίτλον Ἀξίολχος». Μὰ αὐτὲς οἱ δύο μαρτυρίαι καὶ μερικὲς ἄλλαι

πὸ ἀσημανταὶ δὲν εἶναι ἀρκετῆς νὰ μᾶς κάμουνε νὰ πιστέψουμε πὼς ὁ Ἀξίολχος γράφηκε ἀπὸ τὸν Αἰσκήνη. Καὶ νὰ οἱ λόγοι:

Ὁ Ἀθηναῖος στοὺς «Δειπνοσοφιστὰς» Βιβλ. V κεφ. 20 λέει, δτι ὁ Αἰσκήνης στὸν διάλογόν του Ἀξίολχος κατακρίνει σκληρὰ τὸν Ἀλκιβιάδην γιατί ἦτανε μεθύστακας καὶ κυνηγοῦσε τὶς ξένες γυναίκες. Τὰ λόγια ὁμοῦ ταῦτα δὲν τὰ βρίσκουμε μέσα στὸν Ἀξίολχον, ποῦ μεταφράζομε. Δὲ βρίσκουμε ἀκόμα καὶ μιὰ λέξη τοῦ λεξικογράφου Πολυδεύκη, ποῦ λέει: ἄσως σ' αὐτοὺς ν' ἀνήκανε κ' οἱ ἀλεκτρομονοτρόφοι καθὼς τοὺς ὀνομάτισε ὁ Αἰσκήνης στὸν Ἀξίολχον. Κι ὁ Ἀθηναῖος κι ὁ Πολυδεύκης εἶναι μάρτυρες πὸς ἀξιοπίστοι ἀπὸ τὸν Ἀρποκρατίωνα καὶ τὸ Σουίδα, γιατί ὄχι μόνον πρόσεχαν περισσότερο στὴ δουλιὰ τους κι ὄχι λέγανε γιὰ τοὺς προσηγορευτοὺς τοὺς συγγραφῆδες τὸ ἀπόδειξαν καὶ μὲ λόγια παρεμένα ἀπὸ τὰ ἔργα ἐκείνων, παρὰ ἦταν καὶ πὸς παλαιοί.

Μὰ ἐξὸν ἀπ' αὐτὰ, βλέπομε κι ἀπὸ τὸ ἴδιον τὸ κείμενον πὼς ὁ διάλογος δὲν εἶναι μῆτε τοῦ Πλάτωνα, μῆτε τοῦ Αἰσκήνης, γιατί καθὼς παρατήρησαν κι ὁ Γερμανὸς Bekker στὴ Λατινικὴ του ἔκδοσιν, κι ὁ Φραντζέζος Κουζὲν, κι ἄλλοι, ὑπάρχει μιὰ δλάκηρη φράση «ὁ θάνατος δὲν εἶναι τώρα γιὰ σένα, γιατί δὲν ἔχεις πεθάνει» μῆτε ἂν πεθάνῃς θὰ ὑπάρχη γιὰ σένα, ἐπειδὴ δὲ θὰ ζῆς,» ποῦ εἶναι ὁπᾶνω-κάτω ἴδια τὰ λόγια τοῦ φιλόσοφου Ἐπίκουρου «ὦ θάνατε,

ἔταν ζῶ, δὲν ὑπάρχεις, κι ἔταν ὑπάρχεις, δὲ ζῶ» Καὶ ἐξ-
ουρως δτι ὁ Ἐπίκουρος ἀκούστηκεν ἄργότερα (306 π.χ.)
ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Αἰσκήνη (399 π.χ.) κι δτι πο-
λέμησε ἄγρια τὴ Σωκρατικὴ ἢ Πλατωνικὴ φιλοσοφία.
Ἀκόμη καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ διαλόγου, ποῦ δὲ μοιάζει καθόλου
μὲ τὴν ἀρχὴ τῶν γνήσιων Πλατωνικῶν διαλόγων, καὶ μερι-
κὰ ἄλλα μέρη ὁμοῖα σημαντικὰ, δείχνουν δτι ὁ Ἀξίολχος
γράφηκε στὰ κατοπινὰ ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Αἰσκήνη,
χρόνια. Εἶναι στὸ κείμενον κ' ἡ φράση «ἀγαθὸς δαίμων»
ποῦ δὲν ταιριάζει μὲ τὴν Πλατωνικὴ φιλοσοφία, γιατί,
καθὼς λέει κι ὁ Κουζὲν, ὁ Πλάτωνας δὲ χῶριζε τοὺς θεοὺς
σὲ καλοὺς καὶ κακοὺς. Ὁ δίκος μας ὁ Νεφρutos Δούκας
θέλει τὴ φράση «ἀγαθὸς δαίμων» νὰ τὴν ἐξηγήσῃ «καλὸς
ἄγγελος» ὅπως τὸ λέμε καὶ σήμερα· μὰ τότε πρέπει νὰ
κατεβῶμε ἴσαμε τὰ χριστιανικὰ χρόνια γιὰ νὰ βροῦμε τὸ
συγγραφέα του, πρᾶμα ποῦ δὲν εἶναι σωστὸ, γιατί τὸ ὄ-
νομα τοῦ διαλόγου εἶναι καθάριον Ἀττικόν, τῶν καλῶν χρό-
νων.

Ὅλ' αὐτὰ τὸ λοιπὸν ἔρχομε νὰ μᾶς πείσουν δτι ὁ
Ἀξίολχος δὲ γράφηκε μῆτε ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, μῆτε ἀπὸ
τὸν Αἰσκήνη. Κ' εἶναι μεγάλο κῆμα νὰ μὴν εἶναι τοῦ
Αἰσκήνης, γιατί ἄλλιως θὰ εἶχαμε κάποιο δαίγμα τῆς τέ-
χνης τοῦ φιλόσοφου αὐτοῦ καὶ συγγραφέα, ποῦ φημίζονταν
ὄσο παίρνει καὶ σὲ πολὺ κατοπινὰ χρόνια γιὰ τὴν ἀφέλεια
καὶ τὴ χάρη τοῦ λεχτικῆ του. Ὁ Ἐρμογένης τουλάχισ-

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Ο ΑΣΩΤΟΣ

ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ

Συχνά στην κοινωνία απαντάει κανείς ανθρώπους που ολόενα τους βλέπει να ξοδεύουν δῶθε κείθε...

Ο άσωτος δὲ βλάπτει μονάχῃ τὸν ἑαυτοῦ, μὰ καὶ τοὺς γύραθὲ του, τὴν οἰκογένειά του...

Μὰ ἔλα νὰ δῶμε πῶς μορφώθηκε στὸ δικό μας δίκαιο ἡ τέτλια προστασία τοῦ ἄσωτου, καὶ ποιὰ εἶναι ἡ σημερινὴ δύναμή της...

μοσιεύτηκε στὰ 1834, ἔχει μῆσα διάφορους ὀρισμούς γιὰ τὴ διαδικασία τοῦ διορισμοῦ τοῦ τέτιου κηδεμόνα τοῦ ἄσωτου...

Ποιὸς ὅμως εἶναι ἄσωτος; Κανένας ὀρισμὸς δὲν ἀπαντεῖται στὸ νόμο, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφίνεται στὴν κρίση τοῦ δικαστή...

Γιὰ νὰ διοριστεῖ στὸν ἄσωτο ἀπὸ τὸ δικαστήριο ἀντιλήφτορας, κ' ἔτσι νὰ παύει αὐτὸς νὰ χεῖ ἐξουσία νὰ πιχειρίζεται...

στατικά, πὸν βγαίνει πῶς ἀλήθεια ἀσωτεῖται τὴν παρουσία του, αὐτὸς πὸν μέλλει νὰ κηρυχτεῖ ἄσωτος, καὶ πρέπει μαζί με τὴν ἀναφορά νὰ παρουσιαστῆ...

Ο ἄσωτος ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν παύει νὰ διαχειρίζεται τὴν περιουσία του. Τὸ τέτιο δικαίωμα δὲν τοῦ τὸ κόβει ὁ νόμος...

στο (180 μ. χ.) στὸ βιβλίον τοῦ «Περὶ Ἰδεῶν» λέει, ὅτι ὕστερ' ἀπὸ τὸν Ξενοφῶντα...

Μὲ δὺα τοῦτα βλέπουμε, ὅτι ἔξῃν ἀπὸ τὸν ἀ' Αἰξίωλον τοῦ Σωκρατικοῦ Αἰσκίνη, πὸν χάρηκε γιὰ πάντα...

ὄμιλα, γι αὐτὸ ἐκτυλίγεται ὁ διάλογος τόσο γοργὰ καὶ φτάνει σταθερὰ σὲ κείνο, πὸν θέλει ν' ἀποδείξη ὁ Σωκράτης...

Δὲν ἔξρω ἂν κανένας θὰ βρῆ ἄλ' αὐτὰ τὰ χρῆματα στὴ μεταφράσή μου...

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ
Σωκράτης, Κλεινίας, Ἀξίωχος.
Ἐνῷ πῆγαινα κατὰ τὸ Κυνόσαργες...

ψα καὶ κοίταζα ἢλόγερα πῶθε ἔρχοταν ἡ φωνή, βλέπω τὸν Κλεινία...

πιτα δὲ λέει—να παντρεύεται, να πέρνει παιδί σε υιοθεσία, ν' αναγνωρίζει για γνήσιο παιδί του νόθο, ν' αλλάζει κατοικία και να κάνει διαθήκη, δίχως τή συγκατάθεση τοῦ ἀντιλήφτορα. Οἱ πράξεις αὐτές ξεφεύγουν ἀπό τή διαχείριση τῆς περιουσίας και δὲν εἶτανε σωστὸ νὰν τοῦ περιοριστοῦνε.

Ἄν μπορεῖ όμως δίχως τήν τέτια συγκατάθεση νὰ προικίζει τις θυγατέρες του ἢ νὰ δέχεται και ν' ἀρνιέται κληρονομίες, εἶναι ζητήματα ποὺ οἱ διάφοροι ἐρμηνευτὲς τοῦ νόμου ἔχουνε χωριστὲς γνώμες. Καὶ τοῦτο γιατί δὲν τὰ λέει ὁ νόμος αὐτὰ ρητὰ, μὰ βγαίνουνε ἀπὸ τήν ἔννοια. Τὸ πρῶτο, ἀπὸ τή φράση τοῦ ἄρθρου 135 «δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρή ἀπαλλοτριώσεις», κ' εἶναι ἀπαλλοτρίωση καθαρὴ τὸ βγάλσιμο ἀπὸ μιὰ περιουσία ὅποιων ὅποιων πραγμάτων για νὰ δοθῶνε προικα. Τὸ δεύτερο, ἀπὸ τή φράση «δὲν δύναται νὰ δέχεται κεφάλαια» και βέβαια τέτιο δέξιμο εἶναι και τὸ πάρισμο μιᾶς κληρονομιάς.

Κάθε πράξη ἀπὸ αὐτὲς ποὺ ἀναφέρει ὁ νόμος, ἂ δὲ γίνεται με τή θέληση τοῦ ἀντιλήφτορα, εἶναι ἄκυρη. Δηλαδή δὲν ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ δίκαιο και δὲ φέρνει νομικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ ἄκυρότης αὐτῆ για τις διάφορες πράξεις ἀρχίζει ἀπὸ τή δημοσίεψη τῆς ἀπόφασης τοῦ πρωτοδικείου ποὺ κηρύχνει τὸν ἄσωτο, ἀδιάφορα ἂ φέρνουνε ἢ ἔχι, ζημιά στὴν περιουσία του. Τήν τέτια ἄκυρότητα δὲν μποροῦνε νὰ προτείνουνε οἱ τρίτοι, ὅσοι δηλαδή συναλλαχθήκανε με τὸν ἄσωτο δίχως τή θέληση τοῦ ἀντιλήφτορα του, μὰ μόνο ὁ ἴδιος ἄσωτος και κάθε διάδοχος του «καθολικός» για «εἰδικός», καθὼς κ' ὁ ἀντιλήφτορας του.

Ἡ θέληση τοῦ ἀντιλήφτορα για κάθε πράξη τοῦ ἄσωτου, ἀπ' ὅσες ἀναφέρει ὁ νόμος, πρέπει νὰ ὑπάρχει στὸν καιρὸ ποὺ γίνεται τούτη. Δὲν μπορεῖ πρῶτα νὰ γίνεῖ ἡ πράξη, κ' ὕστερα νὰ δώσῃ τή συγκατάθεσή του ὁ ἀντιλήφτορας, γιατί ἔχουμε τὸ νομικὸ ἀξίωμα πὼς ἀπὸ ἐξ ἀρχῆς ἄκυρον, δὲν κυροῦται ἐκ τῶν ὑστέρων. Ὑπάρχει γνώμη ποὺ λέει πὼς μονάχα στις ἐξώδικες πράξεις μπορεῖ νὰ δοθεῖ πρῶτα ἡ συγκατάθεση τοῦ ἀντιλήφτορα, και πὼς στις δικαστικές πράξεις πρέπει νᾶναι κεῖ μπροστὰ κ' αὐτὸς, και νὰ φανερώνῃ τή θέλησή του ὑπογράφοντας τὸ κάθε δικόγραφο.

Ἄν ὁ ἄσωτος θέλει νὰ πιχειριστεῖ μιὰ πράξη ποὺ τὴ νομίζει συφερτική για τήν περιουσία του, κ' ὁ ἀντιλήφτορας ἀρνιέται τή συγκατάθεσή του, δὲν μπορεῖ ὁ ἄσωτος νὰν τ' ἀναφέρῃε στὸ δικαστήριο, κ' αὐτουνὸ τή συγκατάθεση νὰ ζητήσῃ, ὅπως κά-

ἴσαμε τώρα τοῦ σφιέθηκε ν' ἀνλάβῃ ἀπὸ ἄρρώστια.

ΣΩΚΡ. Κι ἀφοῦ πήραμε, ὅσο μπορούσαμε γληγορότερα, τὸ δρόμο ποὺ πάει πλαί-πλαί στὸ ζῆχι, ἴσαμε τις Ἰτωνίες—γιατί κατοικοῦσε κοντὰ στις πόρτες τῆς πολιτείας, σιμὰ στὴν Ἀμαζονίδα κολώνα—φτάνουμε σπιτί του και τότε βρίσκουμε συνεφερμένο πιὰ και γερό στὸ κορμί, μὰ ἄρρωστο στὴν ψυχὴ, ἔχοντας μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ παρηγοριά, και νάνασσηκόνεσαι συχνὰ και νάναστανάζῃ με κλάματα και με χτυπήματα τῶν χειρῶν. Κι ἀφοῦ τὸν κοίταξα κατὰματα, τοῦ εἶπα : «Τὶ εἶναι αὐτὰ, Ἀξίλοχε; Ποῦ εἶναι τὰ προτητερινὰ μέγλα λόγια και τὰ διάκονα πκιβίματα τῆς ψυχικῆς παλληκαριᾶς και τὸ ἀσκλεντο θάρρος σου; Ἐπειδὴ σὰν φοβιτσιάρης παλαιστής, ποὺ στὰ γυμναστήρια παιδείνεσαι γι' ἀντρεωμένους, πισωδρομίζεις ὅταν εἶναι ὦρα για πάλημα. Δὲ θὰ σκεφτῇς στοχαστικὰ ἄνθρωπος τόσο χρόνων και σπουδασμένος και ποῦ, ἂν ἔχι τίποτες ἄλλο, εἶσαι Ἀθηναῖος, ὅτι, καθὼς τὸ λέει κ' ἡ παροιμία κ' ὄλοι τὸ μολογᾶνε, ἡ ζήση εἶναι πρόσκαιρος ἐρχομός στὸν κόσμο κ' ὅτι πρέπει, ἀφοῦ τήν περάσουμε, νὰ πάμε χαρούμενα, για νὰ μὴν εἰπῶ τραγουδώντας, ἐκεῖ ποῦ εἶναι γραφτό μας; Καὶ τὸ νὰ προσκολιέσαι στὴ ζωὴ ἔτσι δειλὰ και δυσκολοζεκόλλητα, σὰν μωρὸ παιδί, δὲν ταιριάζει στὴν ἡλικία τῆς φρο-

ναι κείνος ποῦχει κηδεμόνα, μὰ πρέπει τίποτα νὰ μὴν κάμει, γιατί ὅ,τι κ' ἂν πιχειριστεῖ θᾶναι ἄκυρο.

Ὁ νόμος σωπαίνει για τὴν περίσταση ποὺ ἡ θέληση τοῦ ἀντιλήφτορα δὲν μπορεῖ νὰ δοθεῖ, γιατί τοῦτος ἔχει συφῆρο ποὺ εἶναι ἀντίθετος στὸ συφῆρο τοῦ ἄσωτου. Μὰ πρέπει νὰ δεχτοῦμε πὼς ὅπως κ' ἄλλοῦ (ἄρθρο 23), ἔτσι ὁ νόμος εἰδῶ θέλελε νὰ παυτεῖ ὁ τέτιος ἀντιλήφτορας και νὰ διοριστεῖ ἄλλος, ἢ νὰ διοριστεῖ προσωρινὸς τέτιος ὅσο νὰ τελειώσῃ ἡ πράξη ποὺ φέρνει στὴ μέση τὸ συφῆρο τοῦ πρῶτου ἀντιλήφτορα.

Ὁ ἀντιλήφτορας δὲν μπορεῖ νὰ βάλῃ ἄλλολε στὴ θέση του, σὰν ἀντιπρόσωπό του, ποὺ νὰ δίνει τή συγκατάθεσή του για κάθε πράξη τοῦ ἄσωτου. Μόνο μπορεῖ νὰ διορίσει δικηγόρο σὲ ὠρισμένη ὑπόθεση, ποὺ νὰ παρουσιαστεῖ στὸ δικαστήριο ἀπὸ μέρος του, για νὰ διαφεντέψῃ τὰ συφῆροντα τοῦ ἄσωτου.

*

Ἄν ἓνας ἀνήλικος «χειραφετηθεῖ» ἀπὸ τὸν πατέρα του, εἶτε ἀπὸ τὴ μητέρα του, εἶτε ἀπὸ τὸ συγγενικὸ συμβούλιο, εἶτε για τὸ γάμο ποὺ ἔκαμε, καθὼς ὁ νόμος ἔτσι ὀρίζει (Νόμος ΧΠΘ' ἄρθρο 98 και κατοπινὰ), ἔχει τὴν ἐξουσία ἂν κ' εἶναι ἀνήλικος, νὰ πιχειρίζεται μερικὲς πράξεις για τὴ διαχείριση τῆς περιουσίας του, δίχως τή συγκατάθεση τοῦ κηδεμόνα του. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι και τὸ νὰ πιρνει ἀτὸς του ὅσα χρήματα τοῦ δίνουνε τὰ σπιτία του, τὰ χωράφια του και τὸ ἄλλο ἔχει του. Ἄν λοιπὸν αὐτὰ τὰ σπαταλάῃ ὁ χειραφετημένος ἀνήλικος, εἶναι ἀνάγκη νὰν τοῦ διοριστεῖ ἀντιλήφτορας ἐξὸν ἀπὸ τὸν κηδεμόνα του. Μὰ κ' ὅχι χειραφετημένος ἂν εἶναι ὁ ἀνήλικος, κατὰ τὸ ἄρθρο 5 τοῦ «Περὶ ἀνηλίκων κτλ.» νόμου τοῦ 1861, ἔχει ἐξουσία νὰ ζοδεύῃ ὅπως κ' ὅπου θέλει ὅσα κερδίζει με τὴ δουλιὰ του, κ' ὅσα τοῦ δίνουνε για τις ἀνάγκες του. Ἄν λοιπὸν κ' αὐτὰ τὰ σπαταλάῃ ὁ ἀνήλικος, εἶναι ἀνάγκη πάλι νὰν τοῦ διοριστεῖ ἀντιλήφτορας, ἐξὸν ἀπὸ τὸν ἐπίτροπο ἢ τὸν πατέρα του. Μὰ μπορεῖ νὰ συμβιβαστεῖ ἀπ' τὴ μιὰ μεριά κηδεμόνας ἢ ἐπίτροπος ἢ πατέρας τοῦ ἀνήλικου, κ' ἀπ' τὴν ἄλλη ἀντιλήφτορας τοῦ ἴδιου, ὅταν τυχόν εἶναι ἄσωτος; Ὁ νόμος και δῶ σωπαίνει, και πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε πὼς στις τέτιες περιστάσεις τὸ δικαστήριο εἶναι ἀνάγκη νὰ διορίσει ἀντιλήφτορα τοῦ ἄσωτου, τὸν πατέρα του, τὸν ἐπίτροπό του ἢ τὸν κηδεμόνα του.

Ὅπως παραπάνου ἀναφέραμε, τὸ δικαστήριο διορίζει τὸν ἀντιλήφτορα τοῦ ἄσωτου, ὕστερα ἀπὸ τις ἀπαιτούμενες διατύψεις τοῦ νόμου και τὴν ἀναφο-

ρὰ για τὸν τέτιο διορισμό. Μὰ ποιὸ πρόσωπο μπορεῖ νὰ διοριστεῖ ἀντιλήφτορας; Κείνος ποὺ ἔχει ὄλα τὰ προσόντα για νὰ γίνεῖ κ' ἐπίτροπος. Τὰ προσόντα αὐτὰ ρητὰ τ' ἀναφέρει ὁ νόμος («Ἀρθρο 34 και κατοπινὰ). Τὸ δικαστήριο όμως θὰ κρίνει ποιὸ πρόσωπο εἶναι ἀληθινὰ κατὰλληλο για τέτια δουλιὰ, και θὰν τὸ διορίσει ἀδιαφορώντας ἂν τοῦτο εἶναι συγγενικό με τὸν ἄσωτο ἢ τέλεια ξένο μ' αὐτόν. Καὶ δὲν ἔχει καμιὰ ὑποχρέωση νὰ διορίσει κείνο τὸ πρόσωπο ποὺ θὰ ζητᾶε με τὴν ἀναφορά του ὁ συγγενῆς, ὁ ἐπίτροπος, ὁ εἰσαγγελέας κλπ.

Ἄν ὁ ἀντιλήφτορας τοῦ ἄσωτου πεθάνῃ, παραιτηθεῖ ἢ παυτεῖ ἀπὸ τὸ δικαστήριο, τότες πρέπει νὰν τοῦ διοριστεῖ ἄλλος. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ γίνεῖ καινούρια ἀναφορά στὸ πρωτοδικεῖο, ἀπὸ τὰ ἴδια κείνα πρόσωπα ποὺ μποροῦν κατὰ τὸ νόμο νὰ ζητήσουνε και για πρώτη φορὰ τὸ διορισμὸ ἀντιλήφτορα. Στὴν περίσταση αὐτὴ μπορεῖ κ' ὁ ἴδιος ὁ ἄσωτος, ποὺ ζημιόνονται τὰ συφῆροντά του ἀπὸ μιὰ τέτια κατὰσταση, νὰ ζητήσῃ τὸ διορισμὸ καινούριου ἀντιλήφτορα, ἀντὶ κείνου ποὺ ἔλειψε.

Πρῶτη όμως φορὰ νὰ ζητήσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ δικαστήριο ὁ ἴδιος με ἀναφορὰ νὰ κηρυχτεῖ ἄσωτος και νὰν τοῦ διοριστεῖ ἀντιλήφτορας, δὲν μπορεῖ νὰ γίνεῖ. Γιατί ὁ νόμος δὲν τ' ἀναφέρει, κεῖ ποὺ ἀναφέρει τόσα ἄλλα πρόσωπα, ποὺ πρέπει ἂν εἶναι ἀληθινὸ αὐτὸ, νὰν τὸν προλάβουνε και νὰ ζητήσουνε για τὴ σωτηρία τῆς περιουσίας του τὴν κήρυξη τῆς ἀσωτείας.

Μὲ τὸ πέραςμα τοῦ καιροῦ μπορεῖ ὁ κηρυγμένος ἄσωτος νὰ φρονιμέψῃ, νὰ νοιώσῃ τὸν κατήφορο ποὺ εἶχε παρῃ, και νὰ μάθῃ πὼς πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τὴν περιουσία του, για νὰν τοῦ βρισκεται πάντα σὲ καλὴ κατὰσταση. Τότες ὁ νόμος δίνει τὸ δικαίωμα, ὅχι μονάχα στὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέραμε, μὰ και σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο, νὰ κάμῃ ἀναφορὰ στὸ πρωτοδικεῖο και νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόψη τοῦ ἀντιλήφτορα, και τὴν ἀναγνώριση τῆς τέλειας ἐξουσίας του για τὴν πιχείρηση κάθε πράξης. Μαζὶ με τὴν ἀναφορὰ ἀνάγκη νὰ παρουσιαστεῖ στὸ δικαστήριο και γνωμοδότηση ἀπὸ τὸ συγγενικὸ συμβούλιο, πὼς κ' αὐτὸ κρίνει καλὸ νὰ πιψῃ ὁ τέτιος περιορισμὸς τοῦ ἄσωτου. Τὸ πρωτοδικεῖο ἀφοῦ ζετᾶσῃ τὰ πράγματα κατὰπὼς κρίνει καλύτερα, θὰ βγάλῃ τὴν ἀπόφασή του, και θὰ κηρύχνη τὸν ἄσωτο λεύτερο νὰ πιχειρεῖ κάθε πράξη πάνου στὴν περιουσία του, δίχως τή συγκατάθεση ἀντιλήφτορα. Κ' ἔτσι ἀπὸ τὴν δημοσίεψη τῆς ἀπόφασης ὁ ἄσωτος, παύει νᾶναι ἄσωτος, κ' ὁ καθένας πιὰ ἄφοβα μπορεῖ νὰ κάνει συναλλαγές μαζί του, ἔχοντας πίστη πὼς οἱ τέτιες πράξεις του δὲν εἶναι ἄκυρες σὰν και πρῶτα.

Δ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

νιμάδας.

ΑΞΙΟΧΟΣ. Ἀληθινὰ εἶναι αὐτὰ, Σωκράτη, και μοῦ φαίνεται πὼς σωστὰ μιλεῖς, μὰ δὲν ξέρω πὼς, σιμόνοντας σ' αὐτὸ τὸ κακὸ, τὰ δυνατὰ και σωστὰ λόγια ξεθυμαίνουνε χωρὶς νὰ τὸ νοιώθω και καταφρονιῶνται, κ' ἀπομένει κάποιος φόβος ποὺ διαφορότροπα τυραγνᾷ τὸ νοῦ μου, ὅτι θὰ στερηθῶ τὸ φῶς τοῦτο και τὰγαθὰ τοῦ κόσμου, κ' ἀσούσουμος κ' ἀνῆξερὸς θὰ κείτουμαι σὲ κάποιον μέρος νὰ σαπίζω, γινάμενος σκουλήκια και μαμουδία.

ΣΩΚΡ. Ἐπειδὴ, Ἀξίλοχε, κοντὰ στὴν ἀπροσεξιά, κάνεις ἀσυλλόγιστα ἓνα τὴν ἀναισθησία με τὴν αἴσθηση, και φέρνεσαι και μιλάς ἐνάντια τοῦ ἐαυτοῦ σου, χωρὶς νὰ στοχάζεσαι ὅτι ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά θρηνηλογᾷς για τὴν ἀναισθησία κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη θλίβεσαι πὼς θὰ σκπίσης και θὰ στερηθῇς τις χαρῆς, σάμπως θὰ πεθάνῃς για νὰ ζήσης ἄλλη ζωὴ κ' ὅχι για νὰ περάσῃς σ' ἐλότλη ἀναισθησία, ὅποια και πρὶν τὴ γέννησή σου. Καθὼς λοιπὸν στὸν καιρὸ τῆς κυβέρνιας τοῦ Δράκοντα ἢ τοῦ Κλειστένη δὲν ὑπόφερνες κακὸ, γιατί δὲν ὑπάρχες καθόλου, ἔτσι μήτε κ' ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο θὰ σοῦ λάχῃ κακὸ, γιατί δὲ θὰ ὑπάρχῃς ἐσὺ ποὺ θὰ σὲ βοῆ τὸ κακὸ. Διῶξε λοιπὸν μακριὰ σου ὄλη αὐτὴ τὴ φλυαρία, βάνοντας καλὰ στὸ νοῦ σου τοῦτο : ὅτι μιὰ και χω-

ρίσουν τὰ ἐνωμένα κ' ἡ ψυχὴ ἀποκατασταθῇ στὸν ἰδικὸ τῆς τόπο, τὸ σῶμα ποὺ ἀπομένει, ὄντας ἀπὸ χῶμα και χωρὶς λογικό, δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Γιατί ἔμετς εἶμαστε ψυχὴ, ζῶο ἄθνατο κλεισμένο μέσα σὲ θνητὴ φυλακή. Κ' ἡ φύση περιτριγύρισε με συφορές τὸ κορμί τοῦτο, ποὺ οἱ χαρῆς τοῦ εἶναι λιγύφτουρες και διαβατάρικες κ' ἀνακατωμένες με περυσότερος πόνους, μὰ οἱ θλίψες ἀκέρειες και πολύχρονης κ' ἄδολες ἀπὸ χαρῆς (ἀφίνω τις ἀρρώστεις και τὰ κακοφορμίσματα τῶν ὀργανων τῆς αἴσθησης και τις ἐσωτερικῆς ἑλλειψῆς), ποῦ μ' αὐτὰ πονώντας ἀναγκαστικά κ' ἡ ψυχὴ, γιατί εἶναι σκαρπισμένη στους πόρους, ἀποθυματεῖ τὸν οὐράνιο και προπούμενὸ τῆς ἀέρα και διψᾷ με λαχτᾶρα τὴν κατοικία και τοῦς χοροῦς σὲ κείνο τὸ μέρος. Κ' ἔτσι τὸ γλύτωμα ἀπὸ τὴ ζήση εἶναι ἀλλαγμα καποιας δυστυχίας σ' εὔτυχια.

ΑΞΙΟΧ. Λοιπὸν ἀφοῦ νομίζεις, Σωκράτη, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι δυστυχία, γιατί παραμένεις σ' αὐτὴ, και μάλιστα ἐνῶ εἶσαι φιλόσοφος και μᾶς περνᾷς παραπολύ στὸ μυαλό ἐμετς τοῦς ἀπλοϊκοῦς;

ΣΩΚΡ. Μὰ ἐσὺ, Ἀξίλοχε, δὲ λὲς τὰληθινὰ για μένα, παρὰ καθὼς οἱ πιότεροι Ἀθηναῖοι φαντάζεσαι, ὅτι ἔπειδὴ ξετᾶζω προσεχτικά τὰ πράματα, ξέρω και τίποτα σωστᾶ. Ἐγὼ όμως θὰ εὐχόμενα

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτε-
ρικό φρ. χρ. 10
20 Λεφτά το φύλλο Λεφτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κισόκια της Πλατείας Συν-
τάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών,
Σταθμού Τροχιδόρου (Οφθαλμιατρείο), Σταθμού
Υπόγειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια), στρ καπνοπω-
λείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια)
στά βιβλιοπωλεία «Έστιας» Γ. Κολάρου και Σα-
κέτου (δόδος Σταδίου, άντικρύ στῆ Βουλή).

Ἡ συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένός
χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΜΙΑ

ματιὰ στὰ περασμένα, ἢ σωσιότερα στους περα-
σμένους τόμους τοῦ «*Νουμά*». Ἀνοίγουμε λοι-
πόν τὸν πρώτο τόμο καὶ στὸν ἀριθμὸ 24, σελί-
δα 1, βρίσκουμε τὸ ἀκόλουθο κῶλο τοῦ Ραλ-
λάκου: Ὅτα γύρισε ἀπὸ τὸν πόλεμο, πρὶ δηλ.
γίνει ἀκόμα Πρωθυπουργός, «ἐδήλωσε ρητῶς
πὸς μόνον ἂν ἀνακληθοῦν οἱ Πρίγκηπες ἀπὸ
τὸ στρατὸ δάποσοβηθεῖ ὁ ἄμεσος ἐθνικὸς κίν-
δυνος καὶ ὁ στρατός μας θάνακὸψει τὴν ὁρμὴ
τοῦ ἔχθρου».

Ὁ Ράλλης ἔγινε πρωθυπουργός καὶ ὁ ἐν
ἀνακάλεσε τοὺς Πρίγκηπες. Τὸ ἐναντιό
μάλιστα. Τὴν ἡμέρα τῆς μάχης τοῦ Δομοκοῦ,
στὶς ὀχτὼ τὸ βράδι, δια δηλ. ἀκόμα δὲν εἶχε
ὕποχωρήσει ὁ στρατός μας, ὁ Ράλλης φόρεσε
τὴν κανελιά του ρεμπούπλικα, ἔβρεξε στὸ Πα-
λάτι καὶ ζήτησε νὰ ἰδεῖ ἄμεσως τὸ Βασιλεῖα.
Ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ δήλωσε ὅτι ἡ Α. Μ. τὴν

ἄρα κείνη δειπνοῦσε καὶ δὲν μπορούσε νὰν το-
νὲ δεχτεῖ. Ὁ Ράλλης ἐπέμενε.

— Εἶναι ἐθνικὴ ἀνάγκη! φώναξε.

Κ' ἐπειδὴ ὁ ὑπασπιστὴς δὲν ἐννοοῦσε νὰ
συγκινηθεῖ,

— Τότε θὰ πάω μόνος μου! τοῦ λέει θυ-
μωμένος, ἀνεβαίνει τρέχοντας τὶς σκάλες, ἀνοί-
γει μὲ ὁρμὴ τὴν πόρτα τῆς αἰθουσας ποδρω-
γε ἡ Α. Μ. καὶ πετώντας τὴ ρεμπούπλικά του
στὸν ἄερα, φώναξε,

— Ζήτω ὁ Διάδοχος, Μεγαλειότατε! Ζή-
τω ὁ Διάδοχος! Ἡ Α. Υ. ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα
σήμερα!

Ἡ Α. Μ. λένε πὸς χαμογέλασε...

Αὐτὰ τὰ ἱστορικώτατα γράφαμε στὰ
1903 καὶ αὐτὰ ἀναγκαζόμεσθε νὰ ξαναγράψου-
με σήμερα γὰ νὰν τὰ διαβάσουν οἱ Βολιώτες
ποὺ ἄκουσαν προχρῆς τὸ Ράλλαιο νὰ βρίζει
ἀδιάντροπα τὸ Βασιλεῖα καὶ τὸ Διάδοχο καὶ ποὺ
θὰν τὸν δὴνε πάλι μεθαῦριο νὰν τοὺς λιβα-
νίζει ἀχρεϊέστατα σὰν ὁ τελευταῖος παραμάγε-
ρας τοῦ Παλατιοῦ, διαν οἱ Βολιώτες καὶ οἱ
ἄλλοι «ἀγαπητοὶ συμπολίται» χάψουν τὶς ψευ-
τιές του καὶ τοῦ ξαναδώσουν τὴν Ἀρχή.

Μὰ ὁ Ράλλης δὲ φταίει. Φταίμε οἱ Ρω-
μοὶ ποὺ ξεχνοῦμε τὰ χτεσινὰ καὶ ἀφίνουμε νὰ
μᾶς κοροϊδεύει σὰν τετράποδα ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλ-
λος κοινοβουλευτικὸς τενεκές. Δὲ μελετᾶμε τὴν
ἱστορία μας καὶ γι' αὐτὸ ἀποχτηνωθήκαμε. Ἐν
τῇ μελετούσαμε, διαν ὁ Ράλλης ἔβρισε τὴν
Α. Μ. στὸ Βόλο, οἱ Βολιώτες θὰ πεδαίνανε
στὰ γέλια καὶ θὰν τὸν παίρνανε μὲ τὰ κλοῦ-
βια ἀγά.

ΤΟ

«Ἄστν» ἀπὸ τὴν περασμένη Κυριακὴ διευτύνεται,
ἀπὸ τοὺς κκ. Γ. Βουτσίνας καὶ Ζ. Παπαντωνίου. Σὲ
καλύτερα χέρια δὲν μπορούσε νὰ πέσει. Ὑστερ' ἀπὸ
τὸ Θ. Ἄννιο, τὸν ἰδρυτὴ του, καὶ ἀπὸ τὸ Ρέπουλη,
ὁ Βουτσίνας καὶ ὁ Παπαντωνίου εἶταν οἱ μόνοι ἱκανοὶ
νὰ συνεχίσουν τὴν τίμια ἱστορία του. Γιὰ τὸ Βου-
τσινὰ μάλιστα τρέφουμε ξεχωριστὴ συμπάθεια κ' ἰ-
χτίμηση. Δημοσιογράφος μορφωμένος, χαρακτηρη-
στικὸς, μυαλὸ καλύτερο ἀπὸ κάθε πρόληψη καὶ ἀπὸ
κάθε δημοσιογραφικὴ στενοκαφалиά, βλέπει μὲ ὀλο-
κάθαρα μάτια τὴ ζωὴ καὶ ἀκολουθεῖ δουρικῶς κάθε
νεωτερικὸ φανέρωμα τῆς. Τὸ «Ἄστν» τώρα ποὺ
διευτύνεται ἀπ' αὐτὸν πρέπει νὰ ὑποστηριχτεῖ γερὰ
ἀπὸ τὴν κοινωρία μας γιὰ νὰ μπορέσει νὰ ζήσει καὶ

νὰ γίνει πιά ὁ τίμιος ὁδηγὸς τῆς καὶ ἡ γκαρδικὸς
φίλος τῆς. Ἐνα α' Ἄστν, μιά μέρα θῆναι ἱκανὸ,
αὐτὸ μοναχὰ, νὰν τὴν προφυλάξει ἀπὸ δέκα λ. χ.
«Ἐσπερινὲς», μορφώνοντας γερὴ καὶ καλοσυνείδητη
κοινὴ γνώμη.

Ὅσο γιὰ τὸ ἀναπάντεχο καὶ ξαφνικὸ ἄλλαγμα
τῆς πολιτικῆς του, νὰ κοιμηθεῖ δηλ. τὸ Σαββατό-
βραδο Θεοτοκικὸ καὶ νὰ ξυπνήσει τὴν Κυριακὴ πρῶτῃ
Ραλλικώτερο καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Ράλλη, τοῦ τὸ συ-
χωρᾶμε ἀφοῦ ἔγινε ἀπὸ ἀνάγκη, ποὺ ὅλοι τὴ νιώ-
θουμε, ἀπὸ δημοσιογραφικὴ δηλ. ἀνάγκη, γιὰ νὰ
κάνει ἐντύπωση, γιὰ νὰ πιάσει. Μεθαῦριο ποὺ θὰ
περάσει τὸ ἐκλογικὸ μεθῆσι καὶ ποὺ τὸ «Ἄστν» θὰ
βάλει ρίζες πιά στὴ συνείδηση τοῦ κόσμου, θὰν τὸ
δεῖτε ποὺ θὰ πάρει πάλι τὸν ἴσιο δρόμο καὶ θὰ πᾶ-
ψει νὰ λιθανίζει τὴν κοκκινοκέφαλη Δημοκρατία. Ὁ
Βουτσίνας ἔχει γερὰ χέρια καὶ θὰν τὸ γυρίσει τὸ τι-
μὸν μιά χρᾶ.

ΟΙ

ἐτοιμασίαι ποὺ γίνονται σήμερα γιὰ τοὺς ἀγῶνες
θυμίζουν λίγο τὶς κκοκοικοκυράδες ποὺ ὅταν περι-
μένουν κανένα μουσαφίρη ξεσκονίζουν καὶ ξαρχαρι-
ζουν τὸ σπύτι τους, γιὰ νὰν τᾶφίσουν πάλι νὰ πι-
γῆ στὴ σκὴν μὲλις βγεῖ ὁ μουσαφίρης ἀπὸ τὴν πόρ-
τα τους.

Οἱ δρόμοι στρώνονται γιὰ τοὺς ἀγῶνες οἱ τοῖ-
χοι χρωματίζονται γιὰ τοὺς ἀγῶνες οἱ ἀστυφλα-
κες ντύνονται γιὰ τοὺς ἀγῶνες. Ὅλα γίνονται γιὰ
τοὺς ἀγῶνες καὶ κρῖμα νὰ μὴν ἔχουμε κάθε χρόνο
ἀγῶνες γιὰ νὰ νοικοκυρευτοῦμε σιγὰ σιγὰ κ' ἐμεῖς.

ΑΙΛΟΓΥΟΙ

καὶ πίθηκοι, δηλ. γαῖτα καὶ μαϊμούδες, εἶναι οἱ πο-
λιτικοὶ ἀντίπαλοι τοῦ Ράλλαιου. Ἐτσι τοὺς βά-
φτισε στὸν πρώτο ἐξωφρενικὸ λόγῳ ποῦδγαλε στὸ θέα-
τρο τοῦ Ἀρμιώτη, στὸ ἐκλογικὸ σαλόνι του. Μὰ καὶ
οἱ Θεοτοκικοὶ τὸν σιγουρίσανε καλὰ, ἀφοῦ τὴν ἀπάν-
τηση τὴν πήρανε καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ Ζωολογικὸ Βα-
σίλειο καὶ φωνάζουνε στοὺς δρόμους:

— Φόλα στὰ σκυλιὰ τοῦ Ἀρμιώτη!

Σωστότερο παρατσούκλι δὲν μπορούσε νὰ βρεθεῖ
γιὰ τοὺς δέκα τοῦ συνδυασμοῦ τους, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ
γκυρίζουν καὶ μᾶς διασκεδάζουν, ἀπαράλλαχτα κα-
θὼς κάνανε στὸ ἴδιο μέρος τὸ προπερασμένο καλο-
καίρι καὶ τὰ σκυλιὰ τοῦ Ἀρμιώτη.

νᾶξερα αὐτὰ ποὺ ξερεῖ ὁ καθένας: τόσο πολὺ εἶμαι
μακρὸς ἀπὸ τὰ παραπανιστὰ. Κι αὐτῶ, ποὺ λέω,
εἶναι ἀντίπαλος τῶν λόγων τοῦ σοφοῦ Πρόδικου, ποὺ
τοὺς ἀγόρασα ἄλλους μισὴ δραχμὴ, ἄλλους δυὸ καὶ
ἄλλους τέσσερες δραχμῆς. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτός δὲ
μαθαίνει κανέναν χάρισμα καὶ συνηθίζει νᾶχη πᾶν-
τα στὸ στόμα του τὰ λόγια κείνα τοῦ Ἐπιχαρμοῦ:
«τῶνα χεῖρὶ νίβει τᾶλλο δόσει κατὶ καὶ θὰ πάρῃς κά-
τι». Καὶ τώρα τελευταῖα, ὅταν μιλοῦσε στὸ σπύτι
τοῦ Καλλία τοῦ γιοῦ τοῦ Ἰππὸνικου, τόσο πολὺ
κατηγόρησε τὴ ζωὴ, ποὺ ἐγὼ τουλάχιστο λίγο ἔ-
λειψε νὰ ξεφορτωθῶ τὴ ζήση: καὶ ἀπὸ τὴ στιγμή ἐ-
κείνη ἡ ψυχὴ μου ἀποθυμᾶε: τὸ θάνατο, Ἄξιχε.

ΑἲσιOX. Καὶ ποιά ἦταν αὐτὰ ποὺ εἶπε;

ΣΩΚΡ. Θεὸ νὰ σοῦ εἰπῶ ὅσα θὰ θυμηθῶ. Εἶπε
λοιπόν: Ποιά ἡλικία εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ θλί-
ψεις; Τὸ μαρὸ ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ γεννηθῆ, δὲν κλαί-
ει, ἀρχίζοντας τὴ ζωὴ του μὲ λύπη; Δὲν τοῦ λεί-
πεται βέβαια κανένας πόνος, παρὰ ἢ ἀπὸ στέρηση
ἢ ἀπὸ κρὺο ἢ ἀπὸ ζέστη ἢ ἀπὸ χτύπημα πονάει
μὴν ἠμπορῶντας ἀκόμη νὰ εἰπῇ τὰ ὅσα ὑποφέρει
κ' ἔχοντας τὸ κλάμα μονάχη φωνὴ γιὰ νὰ εἰπῇ τὴν
κακοπάθια του. Κι ἄμα φτάση σ' ἡλικία ἑπτὰ χρο-
νῶν, ἀφοῦ δοκιμάση πολλές πίκρες, διορίζονται ἀπὸ
πάνω του παιδονόμοι καὶ δασκάλοι: καὶ προγομνα-

στάδες, ποὺ τὸ τυραγοῦν: καὶ ὅσο μεγαλώνει, γλωσ-
σωλόγοι, γεωμέτρες, δασκάλοι τῆς πολεμικῆς τέ-
χνης, πολλοὶ ἄλλοι ἀφεντᾶδες: καὶ ὅταν τόνε γράψουνε
στὸ μητρῶο τῶν παλληκαριῶν, κοσμητόρες καὶ χει-
ρότερος φόβος: ἔπειτα Λύκειο καὶ Ἀκαδημία καὶ γυ-
μναστικὴ καὶ ζῦλο καὶ ἀμέτρητες τιμωρίαι: καὶ ὅλος
ὁ καιρὸς τοῦ νέου περνᾶε: κάτω ἀπὸ τοὺς φρονιμου-
τάδες καὶ τοὺς κηδεμόνες, ποὺ ὀρίζει γιὰ τοὺς νέ-
ους τὸ συμβούλιο τοῦ Ἄρειου Πάγου. Κι ἄμα ξε-
γλυτῶση ἀπὸ τοῦτα ἔρχονται σιγὰ-σιγὰ ἀληθινὲς
ἐγνοίαι καὶ συλλοίαι, ποῖο δρόμο τῆς ζωῆς θάρχισῃ
καὶ μὲ τὰ κατοπινα βᾶσανα, τὰ πρώτα φαίνονται
παιδαίτικα καὶ ἀληθινὰ φοβερίσματα γιὰ τὰ μαρὰ:
γιατὶ ἀκολουθοῦν οἱ ξεστρατεῖαι κ' οἱ πληγῆς κ' οἱ
ἀδιάκοποι πόλεμοι. Ἐπειτα ἔρχονται, χωρὶς νὰ τὸ
νοίση, τὰ γεράματα, ποὺ σ' αὐτὰ μαζεύεται ὀλη-
πὴς λιγοχροניὰ καὶ τὸ δυσκολογᾶτρευτο τῆς ἀνθρώ-
πινος φύσης. Κι ἀνίσως δὲ δώση κανένας πίσω τὴ
ζωὴ σὰν χρέος, ὅσο μπορεῖ γληγορότερα, ἢ φύση,
ἐρχόμενη ἔξαφνα σὰν τοκογλύφισσα, παίρνει γιὰ
ἐνέχυρο ἄλλουνοῦ τὸ φῶς καὶ ἄλλουνοῦ τὴν ἀκοή, καὶ
πολλὰς φορῆς καὶ τὰ δυὸ. Κι ἂν ἐπιμείνη κανένας,
παραλεῖ, σακατέβεται, πιάνεται. Μὰ οἱ πιότεροι μὲ τὰ
γερατικὰ ἀδυνατίζουν καὶ στὸ μυαλὸ, κ' οἱ γέροι, κα-
ταποῦ λέει κ' ἡ παροιμία, γίνονται δυὸ φορῆς παι-

διά. Γιὰ τοῦτο κ' οἱ θεοὶ, ξέροντας καλὰ τὰνθρώ-
πινα, ξεγλυτόνουν γλήγορα ἀπὸ τὴ ζήση κείνους ποὺ
τοὺς ἔχουνε σὲ πολὺ μεγάλη ὑπόληψη. Ὁ Ἄγα-
μήδης τουλάχιστο καὶ ὁ Τροφῶνιος ποὺ ἔχτισαν τὸ
ναὸ τοῦ θεοῦ στὴν Πυθῶ, 1) ὅταν παρακάλεσαν τὸ
θεὸ νὰ τοὺς δώση τὸ μεγαλύτερο κκλῶ, ἄμα, κοι-
μήθηκαν δὲν ξανασηκώθηκαν. Κ' οἱ γιοὶ τῆς Ἀργί-
τισσας ἱέρειας, ποὺ παρῶμοια παρκαλέσε ἡ μητέ-
ρα τους νὰ λάβουν ἀπὸ τὴν Ἥρα κάποια ἀμοιβὴ
γιὰ τὴν εὐλᾶθειά τους, ἐπειδὴ, ὅταν ἄργησαν νὰρ-
θοῦνε τᾶλογο τοῦ ἄμαξιοῦ τῆς, ζήτησαν αὐτοὶ καὶ
τὴν πήγανε στὴν ἐκκλησιά, ὕστερ' ἀπὸ τὸ παρκαλέ-
λεσμα πέθαναν τὴ νύχτα. Θὰ πήγαινε τοῦ μακροῦ
νὰ δηγηθῶ ἕνα πρὸς ἕνα τὸ πῶς οἱ ποιητάδες, ποὺ
τραγοῦδῃσαν τὴ ζήση μὲ στόμαχτα πιὸ θεοτικά, θρη-
νολογοῦν τὴ ζωὴ. Μὰ θὰ θυμηθῶ ἕνα μόνάχα,
τὸν πιὸ σημαντικὸ, ποὺ λέει:

Γιατὶ ἔτσι ὄρισαν οἱ θεοὶ στοὺς ἀνθρώπους
νὰ ζοῦνε λυπημένοι. 2)

καί:

Γιατὶ καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο πιὸ δύστυχο δὲν εἶναι
κανένα ἀπ' ὅσα πᾶς στὴ γῆς κινιούνται καὶ ἀναπνέει. 3)

1) Δηλαδὴ τὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στοὺς Δελφοὺς.

ΜΑΥΡΟ

του Κερκυραίου! Νά τί φωνάζουν οί Ραλλικοί. Και τό τραγουδάκι τους τό έκλογικό είναι κομμένο πάνω σ' αυτό τό άχνάρι:

Μαύρο του Θεοτόκη
του Κερκυραίου. . . .

Μά και οί Θεοτοκικοί τους πλερώνουνε με τήν ίδια μονέδα:

Μαύρο του Δημητράκη
του Ψυριωτάκη. . . .

Γιατί αληθινά ή πολιτική του Δημητράκη του Ραλλάκη είναι καταντίψυριώτικη τούτη τή φορά: όλο βρισίες και φοβέρες και κουτσοβακισμοί. Τόσο τόν έχει πνίξει ή άρχομανία αυτόν τόν άνθρωπο, ώστε ξεχνάει: πώς έκανε δυό τρεις φορές πρωθυπουργός και θαρρείς πώς βρίσκεται στην Πλατεία του Ψυρή με κόκκινο ζουνάρι και με μαγκούρα στα χέρια. Μεθαύριο που θάρματαθει και με τήν αγαπημένη του Σανίδα (πάντα για να σώσει τήν Πατρίδα!) θάν του ταιριάζει σαν καλοκομμένη πατατούκα τό θούριο που του τραγουδάνε σήμερα οί πολιτικοί του αντίπαλοι.

ΝΑ

στηθεί άνδριάντας στον Περικλή και στο Μιλτιάδη, μά να στηθεί ένας άνδριάντας και στο μακαρίτη Σκαρβούλη που μάς απόδειξε τόσο σοφά με τή διαθήκη του ίσαμε ποιά σημείο μάς έχει γελοιοποιήσει ο Προγονισμός.

Είκοσι χιλιάδες, λέει, άφίνει να στηθεί άνδριάντας στον Περικλή, είκοσι να στηθεί άνδριάντας στο Μιλτιάδη και δέκα ανά περιζωθεί τό έν Μαραθώνι τρόπαιον του Μιλτιάδου.

Γιά τόν μακαρίτη Σκαρβούλη και για τόσες άλλες χιλιάδες ζωντανούς Σκαρβούληδες, ή ζωή σταματάει: στα χρόνια του Μιλτιάδη και του Περικλή. Από κει κι όμπρός τίποτα: μούχλα και σαπίλα. Έτσι μάς μαθαίνουνε στα σχολεία, και τά σχολεία μας άγωνίζονται να δίνουνε στο Έθνος μόνο Σκαρβούληδες κι όχι και ζωντανούς ανθρώπους. Και τό καταφέρνουνε μια χαρά.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΡΩΤΟΜΑΘΗΤΗ

ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ*

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΤΟ

Πώς κυκλοφορεί τό αίμα

26. Έμαθες πιά να βρίσκεις τά αιματόσταγμα του κουελιού και να ξεχωρίζεις διό τους λογές, τίς αρτηρίες— που του ψόφιου ζώου συνήθως έχουνε λίγο αίμα, ή και διόλου, και που έχουνε χοντρούτσικους στέριους τοίχους—και τίς φλέβες, που συνήθως είναι γιοματες αίμα κι έχουνε τούς τοίχους στενώτερους και χαλαρούς. Οί αρτηρίες σαν τίς κόψεις χάσκουν και μένουν άνοιχτές: οί φλέβες σαχλώνουν και σωριάζονται. Όσο μεγαλύτερες οί αρτηρίες, τόσο πιο χοντρές και στέριες και τόσο πιο άλλιώτικες από φλέβες.

Σπούδασες ακόμα και τίς τριχωπές στο πόδι του βάρβακα. Είδες πώς είναι μικρούτσικα άβλακάρια με στενούς στενούς κι άπαλους τοίχους, άπλωμένα σαν ψιλοπλεγμένο δίχτι εκεί που τελιώνουν οί αρτηρίες κι αρχίζουν οί φλεβίτσες.

Έμαθες κιόλας πώς και στο δικό σου τό κορμί βρίσκονται πές παντού—κι' άς μήν τά βλέπεις—δίχτια τριχωπές, σαν τά δίχτια στο πόδι του βάρβακα που είδες: πώς όλες οί αρτηρίες σου τελιώνουν κι όλες οί φλέβες αρχίζουν από τριχωπές: και σαν ξαναλέω πώς, εξαίρωντας ένα ή δύο μέλη, δεν υπάρχει μέρος του κορμιού, που κοιτάζοντας το με μικροσκόπι να μη δεις κάποια αρτηρία να κλαδιώνει και να καταντά δίχτι τριχωπές, και που από τίς τριχωπές σαν από ρίζες να μην ξαναπλέγεται κάποια φλεβίτσα.

Σέ μερικά μέρη τό δίχτι είναι πολύ πυκνό, οί τριχωπές σιμώνοντας πιο κοντά παρ' ό,τι στο βάρβακα τό πόδι: άλλω πάλι τό δίχτι είναι αριότερο, οί τριχωπές άλαργέροντας πιο πολύ μεταξύ τους. Όμως, με λίγες εξαίρες που θάν τίς μάθουμε σιγά σιγά, παντού βρίσκονται τριχωπές, αρτηρίες, φλέβες.

Πές πώς έγινε κόκκινο σφαιρούλακι, και πώς τάχα βρίσκεται έρημο και καταμόναχο μέσα στ' άδια αιματόσταγμα νεκρού κορμιού κλεισμένο μέσα στο στενό λαγούμι κάποιας τριχωπής, άς πούμε του δικέφαλου, και πές πώς δύνουσαι να τριγωνίξαι και θες να ζετάσεις τά κατατόπια του μέρους όπου βρέθηκες. Διό δρόμους έχει να διαλέξεις. Άς φανταστούμε πρώτα πώς πές άνάδρομα. Άνοίγοντας με κόπο στρατά μέσα στο στενό λαγούμι τής τριχωπής όπου μόλις είχες τόπο να σαλίψεις, κάθε λίγο και λιγάκι θα περνάς ξερβόδεξά σου στόματα άλλων τριχωπών τόσο

μικρούτσικων όσο κι εκείνη όπου βρίσκεσαι ο ίδιος. Περπατώντας παρέκει, θα βρεις άμέσως πώς τό λαγούμι σου φαρδαίνει, πώς έχεις περισσότερο τόπο να σαλίψεις, και πώς όσο περισσότερο στόματα περνάς, τόσο πιο φαρδαίνει κι' άψηλώνει τό λαγούμι όπου πριν περπατούσες στενόχωρα. Όσο προχωράς, τόσο κι' οί τοίχοι του λαγούμιού παχύνουν, και τό πάχος τους είναι σημάδι πώς βρίσκεσαι κιόλας μέσα σε αρτηρία μ' έσωτερικό μαγεφτικά γλυστρό. Προχωρώντας πάντα, θα περνάς ξερβόδεξά σου άλλα στόματα παρόμιων λαγούμιών που όμως λίγο λίγο θα λιγοστεύουν. Τά λαγούμια άφτά θα είναι άλλο μικρότερο, άλλο ίσο, κι' άλλο μεγαλύτερο από τό δικό σου τό λαγούμι. Κάποτες τόσο μεγαλύτερο, που θα φαίνεται σαν άνόητο αν πείς πώς είναι κλάδος του δικού σου: θα σου φαίνεται μάλιστα πώς από στενό παρεμε σοκάκι βγαίνεις σε μαγκλο και φαρδύ δρόμο. Ταξιθέοντας έτσι πάντα όμπρός, σε λίγο θα βρεθείς σε μεγάλο πλατύ λαγούμι, τόσο μεγάλο που τό καθημένο σου τό σφαιρούλακι θα είσαι σε χαμένο μέσα κει. Άν είχε κανέναν εκεί να ρωτήσεις που βρίσκεσαι, θα σου λέγε πώς βρίσκεσαι στη μεγάλη αρτηρία του βραχιονιού. Προχωρώντας μέσα της και περνώντας ξερβόδεξά μερικά μεγαλύτερα—στόματα, άξαφνα θα κατακυλίσεις σε τέτιο άπλόχωρο μέρος, που στην αρχή δύσκολα θα πιστέψεις πώς είναι λαγούμι αρτηρίας σαν εκείνες που γνώρισες ως τώρα. Άφτη θα μάθεις πώς είναι ή Άοστή, ή μεγαλύτερη απ' όλες αρτηρία: και λίγο παραμπρός θα βρεθείς στην καρδιά μέσα.

Πές τώρα πώς παίρνεις τόν πίσω δρόμο, πώς γυρίζεις δηλαδή από τήν άοστή προς τή μεγάλη αρτηρία του βραχιονιού, κι' έτσι πώς περπατάς βλοένα πίσω μέσα από πάντα στενώτερα λαγούμια, ως να ξαναφτάσεις στο μέρος απ' όπου ξεκίνησες, και πές πώς τότες καταπιάνεσαι τήν άλλη άκρη τής τριχωπής. Θα βρεις πώς κι' εκείνη σε βγάζει με παρόμιον τρόπο σε λαγούμια που όσο πίνε φαρδαίνουν και που έχουν τοίχους γλυστρούς σαν και τόν πριν λαγούμιον, μά πολύ λιγώτερο παχίους και στέριους. Άπ' άφτό θα καταλάβεις πώς βρίσκεσαι μέσα σε φλέβες κι' όχι σε αρτηρίες. Και θα βρεις ακόμα και κάτι άλλο που δεν είδες πριν στις αρτηρίες μέσα (εξόν ίσως πολύ κοντά στην καρδιά). Κάθε λίγο και λιγάκι θα σκουντάβεις σε κάτι που φαίνεται σε ρολογεθήκη με τό άνοιγμα της γυρισμένο προς τό δρόμο που πές. Άφτό τό λέν Θυρόφυλλο, κι' είναι κανωμένο από στενή, όμως δυνατή πέσσα. Κάποτες μέσα στις μικρότερες φλέβες θα βρεις ένα μόνο θυρόφυλλο, κάποτες όμως διό ή και τρία μπρόστθηα, και θα παρατηρήσεις ίσως πώς συχνά, μόλις περάσεις ένα θυρόφυλλο, άμέσως φτάνεις σε μέρος όπου ή μικρή φλέβα σταθρώνει: άλλη.

Έξόν λοιπόν άφτές τίς διαφορές, τό ταξιδάκι σου μέσα στις φλέβες θα μιιάζει τό άλλο μέσα στις αρτηρίες, και στο τέλος θα βρεθείς μέσα σε μια μεγάλη φλέβα που λέγεται Κούφια (είτε Άπάνου Κούφια

* Κοίταξε φύλλα 184 185 186 187 188 και 189.

και τί λέει για τόν Άμφιάρχο;

Αυτόν που τόν άγάπησεν ο αίγιδοφόρος Δίας κι ο Άπόλλωνας με περισσή άγάπη, μά στη θύρα των γερατιών δεν έφτασε. 4)

Και κείνος που όρμηγευέει:

Νά κλαίμε αυτόν που γεννηθή σε πόσα κακά μπαίνει 5) πώς σου φαίνεται; μά πάω, μήπως, θυμούμενος κι' άλλα, παρατραβήξω τήν κουβέντα μ' όλη τήν ύποσκεσή μου.

Και ποιά δουλιά ή τέχνη κι αν διάλεξε κανένας δίν τήν κατηγορεί και δεν τήν καταριέται; Νά ζετάσουμε τίς δουλιές των χειρών και τίς πρόστυχες εκείνων, που βασανίζονται νύχτα μέρα και μόλις κερδίζουν τό ψωμί τους, και που παραπονιούνται με τόν έαυτό τους και γιομίζουν τίς άγρύπνιες τους με θρήνους κι' έγνοιες; μά να λογαριάσουμε τό θαλασσινό, που περνάει μέσ' άπό τόσους κίντουνους και που, καθώς είπεν ο Βίας, δεν υπάρχει μήτε άνάμεσα στους πεθαμένους, μήτε άνάμεσα στους ζωντανούς; γιατί ο άνθρωπος τής γής, σαν ζώο τής στεριάς και τής θαλάσσης, ρίχτηκε στο πέλαγο παραδομένος δλάκερος στην τύχη ή γεωργία όμως είναι ευ-

χάριστη: έτσι φαίνεται, μά, όπως λένε, δεν είναι σωστό βάσανο, που βρίσκει πάντα άφορηή για λήπη, που τόρα δέρεται για τήν άναχτορία, τόρα για τήν πολυμπριά, τόρα για τήν πλημύρα, τόρα για τήν καπνιά, 6) τόρα για τήν άκαρη ζέστη ή τήν παγωνιά; Μά ή πολυάκριθη πολιτική—γιατί πολλά τάφινω στην άκρη—άπό πόσα κακά περιτριγυρίζεται; έχει χαρά που χτυπάει σαν κακοφομισμα και σαν σφυγμός, μά ή άποτυχία της είναι πολύ σκληρή και χειρότερη από χίλιους θανάτους. Γιατί ποιός, ζώντας μέσα σε δημοκρατία, μπορεί να είναι ευτυχισμένος, αν χειροκροτηθή ή γιογαίση, παιγνίδι του λαού, που διώχεται, σφυρίζεται, προστιμαρίζεται, σκοτώνεται, γεννάει τή λήτση; Έπειδή αλήθεια, ω πολιτική Άξιοχε, που πέθανε ο Μιλτιάδης; και που ο Θεμιστοκλής και που ο Εριάλτης; και που προτύτερα οί δέκα στρατηγοί, όταν έγω δέ ζητούσα τή γνώμη του λαού, γιατί δέ μου φαινόταν τίμιο να συμφωνάω με λαό ζωφρενιόμένο: μά ο Θηραμένης κι ο Καλλίξενος, άφού τήν άλλη μέρα βάλανε κρυφά πρωποκαθεδρους πείθουλους, καταδικάσαν τούς ανθρώπους σε θάνατο χωρίς να τούς κρίνουν. Και όμως έσύ μονάχα τούς διαφέντεψες κι ο

Ευρωπόλεμος, αν και συνεδριάζαν τρεις χιλιάδες άνθρωποι.

ΑΞΙΟΧ. Αληθινά είναι αυτά, Σωκράτη: κι' έγω βέβαια από τή μέρα εκείνη άηδίασα τό βήμα και τίποτα δέ μου φάνηκε βαρύτερο από τήν πολιτική: κι αυτό τό ξέρουν καλά όσοι μπήκανε και στα προμάτα. Γιατί έσύ μιλάς έτσι, ζεταζοντας τα από μακριά, ενώ έμεεις, που τά δοκιμάσαμε κι όλας, τά ξέρουμε καλύτερα. Ο λαός δηλαδή, αγαπητέ μου Σωκράτη, είναι πρώτα άχάριστο, γληγοροχόρταστο, σκληρό, ζηλόφτονο, άγραμματο, σάμπως να είναι σωρός από άνάκατο όχλο και άνόητους φλύαρους: κι' εκείνος που συντροφιάζει μ' αυτόν είναι δυστυχισμένος για πολύν καιρό.

ΣΩΚΡ. Όταν λοιπόν, Άξιοχε, τό έπάγγελμα αυτό, που ταιριάζει πιο πολύ σε λεύτερο άνθρωπο, τό θαρρείς πιο καταραμένο, τί ιδέα θάχουμε για τίς άποδέλοιπες τέχνες; Μά βέβαια κάποτε και τόν Πρόδοιο να λήη ότι ο θάνατος δεν υπάρχει: μήτε για τούς ζωντανούς, μήτε για τούς πεθαμένους.

ΑΞΙΟΧ. Τί λές Σωκράτη;

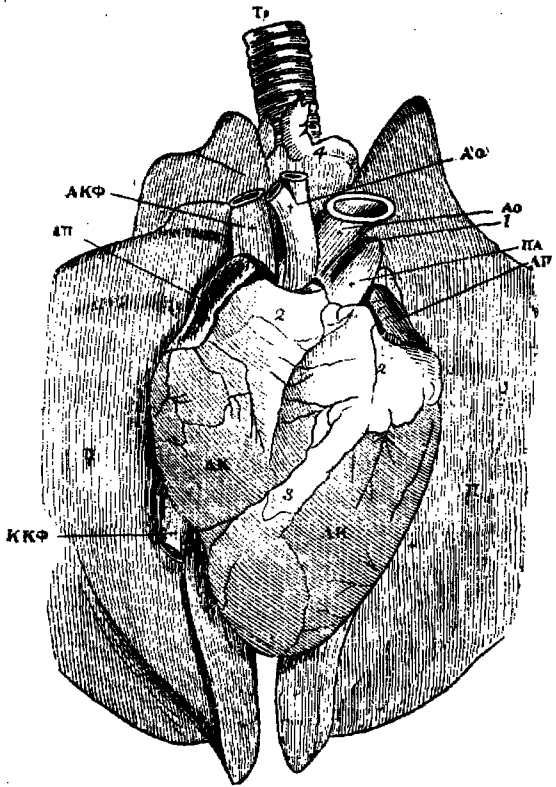
ΣΩΚΡ. Ότι ο θάνατος δεν υπάρχει για τούς ζωντανούς κι ότι οί πεθαμένοι δέ ζουνε. Κ' έτσι μήτε για σένα υπάρχει τόρα γιατί δεν έχεις πεθάνει, μήτε αν πεθάνης, θα υπάρχει για σένα, επειδή έσύ

2) Όμήρ. Ίλιάδ. Ω στ. 525—3) Όμήρ. Ίλ. Ρ στ. 446-447.—4) Όμήρ. Όδύσ. Ο στ. 245-246—5) Έύριπ. Άποκ. Κρεοφόντης

6) Έτσι μετάφρασα τό «έρυσθη» ή άρρώστια αυτή των σπρετών λέγεται ακόμα και δαυλίτης.

Φλέβα, επειδή, αν κι' έχουμε μια αορτή, έχουμε όμως δύο μεγάλες κούφιας φλέβες, απ' όπου ένα βήμα ακόμα και βρίσκονται πάλι μέσα στην καρδιά. Βλέπεις λοιπόν πως ξεκινώντας από την τριχωπή (ξεκινώντας από την τριχωπή του βραχιονίου, μά το ίδιο μπορείς κι' από κάθε άλλη τριχωπή), είτε περπατάς μέσα στις αρτηρίες είτε στις φλέβες, φτάνεις πάντα στην καρδιά.

Όμως πριν προχωρήσουμε παρέκει, ας δούμε πρώτα τί είναι η καρδιά.

Αχ. 5

Καρδιά αρνίου με τα δύο του πλεμόνια. Το Περικάρδι είναι βγαλμένο

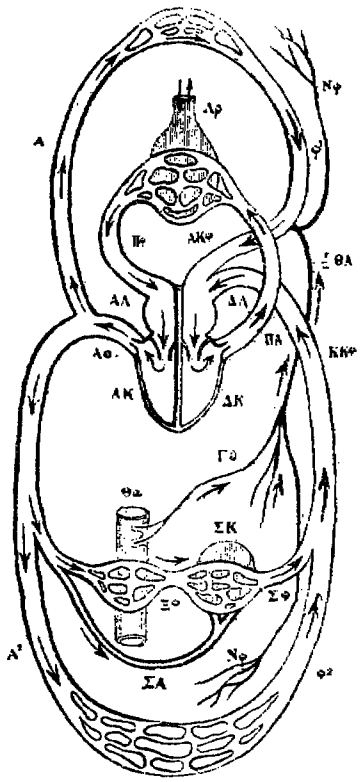
- ΔΠ. Δεξή Λουβική περήνημα
- ΑΠ. Αριστερή Λουβική περήνημα
- ΔΚ. Δεξιά Κοιλίτσα
- ΑΚ. Αριστερή Κοιλίτσα
- ΑΚΦ. Απάνου Κούφια Φλέβα
- ΚΚΦ. Κάτου Κούφια Φλέβα
- ΠΑ. Πλεμονική Αρτηρία
- Αο. Αορτή
- Α'ο'. Ανώνυμος κλάδος της Αορτής που κλαδώνει σε Υπόκλειθι και σε Κερκλικία Αρτηρία
- Π. Πλεμόνια
- Τρ. Τραχιά
- 1. Ατόρεια χορδή που υπάρχει συχνά ως απομεινάρη δρόμου άλλων ανοικτών από την Πλεμονική Αρτηρία ως στην Αορτή
- 2. Πάχητα στη ρίζα της Κοιλίτσας που κρύβουν το περισσότερο μέρος των Λουβιών
- 3. Αράξια πλάτος που δείχνει το χωρίσμα των διδ Κοιλιών
- 4. Πλάτος που σκεπάζει την Τραχιά

27. Πήγαινε και ζήτησε του χασάπη τὰ σπλάχνα ενός αρνίου. Θα έχει ίσως μερικά κρεμασμένα μέσα στο άρμαστήρι του. Κοίταξέ τα πριν τὰ κατεβάσει· ημύτη του τσιγκελιού όπου κρέμονται είναι μπημένη στο λαρύγγι. Θα δεις πώς και του αρνίου το λαρύγγι, όπως του κουνελιού, είναι όλο δαχτυλίδια από χόντρο, δαχτυλίδια όμως μεγαλύτερα και χοντρότερα. Παρακάτω από το λαρύγγι είναι τὰ σφουγγαρωτά πλεμόνια, κι' άναμσό τους βρίσκεται ή καρδιά, σκεπασμένη ίσως με πετσι, έτσι πού νά μή φαίνεται έφκολα. Κρεμασμένη από την καρδιά και τὰ πλεμόνια είναι ή μεγάλη μάζα του συκωτιού. Σάν πάρεις τὰ σπλάχνα σπίτι σου, κόψε τὸ συκώτι, κόψε τὸ πετσι (τὸ περικάρδι που λέν) πού σκεπάζει την καρδιά, και πλάγιασε τὰ πλεμόνια σέ τραπέζι με την καρδιά στή μέση· θ'χγεις έτσι κάτι παρόμοιο με τὸ 'Αχ. 5. 'Α μπορούσες νά δεις τὸ έσωτερικό του δικού σου στήθους με την καρδιά και τὰ πλεμόνια στή θέση τους, δὲ θ'βλεπες τίποτα πολύ διαφορετικό.

Αν πιάσεις τώρα στα χέρια σου την καρδιά—κι' ἂ θές νά μάθεις ἐπιστήμη δὲν πρέπει νά σιχαίνεσαι— δὲ θά δυσκολεφτείς πολύ νά βρεις τὰ μεγάλα κιτρινωπά σωληνάρια τὰ σημάδεμένα με Αο και Α'ο' ('Αχ. 5). Ὁ χασάπης σου ίσως δὲν τ'έκοψε ἀπαράλλαχτα στή γραμμή πού τ'έκοψε ὁ δικός μου, μά κι' ἔτσι θάν τὰ ξεχωρίσεις πάντα. Θα παρατηρήσεις πόσο χοντρούς ἔχουν τούς τοίχους και πὼς χασκουν κατά την κοπή. Αο είναι ή αορτή, και Α'ο' είναι κλαδί μεγάλο τῆς αορτῆς που πάει στό κεφάλι και στό λαιμό από τὸνα μέρος—ίσως τὸ κλαδί πού πριν σὲ φανταζόμαστε μέσα του πὼς ταξιδεύει ὡς μικρούλι κόκκινο αἷματοσφαίρουδο. 'Αν περάσεις τέλι μέσα από τὸ Α'ο', έφκολα τὸ βγάξεις στό στόμα του Αο, κι' ἀνάποδα τὸ ἴδιο. Τί όμως είναι τὸ ΠΑ πού μιάζει τόσο τῆς αορτῆς, ἂν και θά δεις πὼς τῆς είναι δλότελα ξένη; Τέλι δὲν περνᾶ από την αορτή ὡς μέσα κεί. Είναι κι' ἄρτο ἄρτηρία, ή Πλεμονική Αρτηρία, που σὲ λίγο θάν την περιγράψουμε καλύτερα.

Τώρα προσπάθησε νά βρεις ὁ,τι σὲ Ἀχναίρι είναι σημάδεμένο με ΑΚΦ και ΚΚΦ. Ἴσως θά δυσκολεφτείς λιγάκι, και σάν τὸ βρεις θά καταλάβεις τὸ γιατί. Είναι οἱ μεγάλες φλέβες του κορμιού. ΑΚΦ είναι ή Απάνου Κούφια Φλέβα, που γίνεται με τὸ νά μιγνουν ὅλες οἱ φλέβες του κεφαλιού και του λαιμού και τῶν βραχιονιών, ή φλέβα ἐκείνη που ταξιδεύει μέσα της. ΚΚΦ είναι ή Κάτου Κούφια Φλέβα, φτιασμένη απ' ὅλες τίς φλέβες του κορμιού και τῶν σκελιῶν. Ὀντας φλέβες, ἔχουν στενούς πλαδαρούς τοίχους· και τὰ πλεορά τους σωριάζονται και κλονούν τόσο, πού φαίνονται σὰ δίπλες πετσιού και πού καταντάει πολύ δύσκολο νά βρεις τὸ πέρασμα τους. 'Αμα βρεθεῖ όμως, θά δεις πὼς τεντώνοντάς τες γίνονται ἄρετὰ πλατιά σωληνάρια, και πὼς οἱ τοίχοι τους, ἂν και πολύ στενωτεροί παρὰ τῆς αορτῆς, τόσο μάλιστα στενοί πού διαφανοφέρουν, είναι ὅμως κάπως δυνατοί. 'Α χῶσις κοντυλοφόρο ή κωμικὴ βεργούλα μέσα τους, θα

δεις πὼς κι' οἱ διό τους φαίνονται σὰ νά βγαίνουν ὡς ἴσα μέσα στή μέση τῆς καρδίας. Με κωμάτι προσοχή μπορείς νά περάσεις τὴ βεργούλα από την ΚΚΦ ὡς ἴσα ἀπάνου στήν ἄκρη τῆς ΑΚΦ. Φυσικά ἔννοες πὼς κι' οἱ διό ἀφτίς οἱ φλέβες, ὅπως φαίνονται στό 'Αχναίρι, είναι κομμένες.

Αχ. 6

Αχναίρι Καρδιάς κι' Αἱματόσταγμων κοιταγμένων ἰπὸ πίσω, ἔτσι πού τ' ἄριστερὰ του παρατηρητῆ ἀντιστοιχοῦνε με τ' ἄριστερὰ τῆς Καρδίας

- ΑΔ. Αριστερὸ Λουβί
- ΑΚ. Αριστερὴ Κοιλίτσα
- Αο. Αορτή
- Α'. Αρτηρίες του ἀπάνου κορμιού
- Α". Αρτηρίες του κάτω κορμιού
- ΣΔ. Συκωτική Αρτηρία που τὸν πχγίνει του Συκωτιού ἓνα μέρος ἰπὸ το αἷμα του
- Φ1. Φλέβες του ἀπάνου κορμιού
- Φ2. Φλέβες του κάτω κορμιού
- ΞΦ. Ξώθωρα Φλέβα
- ΣΦ. Συκωτική Φλέβα
- ΚΚΦ. Κάτου Κούφια Φλέβα
- ΑΚΦ. Απάνου Κούφια Φλέβα
- ΔΔ. Δεξή Λουβί
- ΔΚ. Δεξιά Κοιλίτσα
- ΠΑ. Πλεμονική Αρτηρία
- Π. Πλεμόνια
- ΠΦ. Πλεμονική Φλέβα
- Γθ. Γαλακτοθήκες
- Νφ. Νύφες
- ΘΑ. Θωρακικός Αγωγός
- Θρ. τρωματικό Αδάλι
- Σ. Συκώτι

δὲ θά ζῆς. Μάταιη τὸ λοιπὸν ή λύπη νά κλαίη ὁ 'Αξίολος γιά ὅ,τι δὲν ὑπάρχει, μήτε θά ὑπάρξη γιά τὸν 'Αξίολο· κι' είναι τὸ ἴδιο σάν νά δερνόταν κανένας γιά τὴ Σκύλλα ή τὸν Κένταυρο, πού δὲν ὑπάρχουν τώρα γιά σένα, μήτε θά ὑπάρξουν ὕστερ' από τὸ θάνατό σου· γιατί ὁ τρόμος είναι βέβαια γιά τούς ζωντανούς· μά πὼς ἔμπορεῖ νά ὑπάρχη και γιά κείνους πού δὲ ζῶνε;

ΑΕΙΟΧ. Ἐσο ἀπὸ τίς φιλαρίες που είναι τώρα του συρμού 7) παίρνεις και λές αὐτὰ τὰ σοφά· γιατί ἀπὸ κεί βγαίνει ή πολυλογία αὐτή, ὁμορφοστολισμένη γιά ν' ἀρέση στὰ μικρὰ παιδιά. Μά ἐμένα μου φέρνει λύπη ή στέρηση ἀπὸ τὰγαθὰ τῆς ζωῆς, κι' ἂν ακόμα μου ἀραδιάσεις λόγια πιδ πειστικά ἀπὸ τοῦτα. Γιατί δὲν ξέρει ὁ νοῦς μου νά παρασέρνεται ἀπὸ ὁμορφομιλήματα λόγια, μήτε μου ἀγγιζον αὐτὰ τὸ πετσι μου· συντελοῦνε βέβαια στή μεγαλοπρέπεια και στο ὁμορφοσ-όλιμα τῶν λόγων, μά είναι πολύ μακρὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια· οἱ συμφορές δὲν παραδέχονται τὰ σοφίσματα κι' εὐχαριστιοῦνται μόνο μ' ἐκείνα που μποροῦνε ν' ἀγγιζον τὴν ψυχή.

ΣΩΚΡ. Γιατί, 'Αξίολο, τὰ συχίζεις ἀστόχαστα

7) 'Εδῶ ἔννοεῖ τούς σοφιστές.

με τὸ νά ἀντικατασταίνης τὴ στέρηση τῶν ἀγαθῶν με τὸ νοιώσιμο τῶν κακῶν, λησμονώντας δλότελα ὅ,τι ἔχεις πεθάνει. Ἐπειδὴ λυπᾶται βέβαια κείνος πού ὕστερεῖται τὰ καλὰ με τὸ νά παθαίνη ἀπὸ τὴν ἄλλη μερικὴ συμφορές, μά κείνος πού δὲ ζῆ, μήτε αἰσθάνεται τὴ στέρηση· πὼς λοιπὸν ἔμπορεῖ νά λυπηθῆ ὅποιος δὲ θά νοιώθῃ κείνα που θά φέρουν τὴ λύπη; γιατί ἀνίως, 'Αξίολο, δὲ φανταζόσονται στή ἀρχὴ ἀπὸ ἀμαθοσύνη κάπως μιὰ αἰσθήση, δὲ θά τρομάξες πιστὲ τὸ θάνατο· μά τώρα βασανίζεις τὸν ἑαυτό σου με τὸ φόβο, ὅ,τι θά στερηθῆς τὴν ψυχή και δίνεις στή στέρηση ψυχή και τρίμεις τὸ ὅ,τι θά εἶσαι ἀνάισθητος, και πιστεύεις ὅ,τι θά καταλαβαίνης με αἰσθήση τὴν αἰσθήση, πού δὲ θά ὑπάρχη· κι' ὅμως εἰπῶθησαν πολλὰ κι' ὁμορφα λόγια γιά τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς. Γιατί βέβαια, ἂν ἦταν ή ψυχὴ πρῆμα που πεθάνει, δὲ θ'ἐπαιρνε ἀπάνου τῆς νά πιχειριστῆ τόσο, μεγάλα ἔργατα, ὡστε νά καταφρονήση δύναμες ἄγγρων θεριῶν και νά περᾶση θάλασσες και νά χτισῆ πολιτεῖες, και νά θεμελιώσῃ πολιτέματα και νά κοιτάξῃ κατὰ τὸν οὐρανὸ γιά νά ἰδῆ τριγυρίσματα ἀστεριῶν και τρεξίματα ἡλίου και φεγγαριοῦ και ἐκλειψες και γλήγορα ξαναγυρίσματα, ἰσημερίες και διπλὸ ἡλιοστάσι χειμῶνα και καλοκαιριοῦ και τῆς πούλιας τὰ ἔβγα

και βασιλέματα, κι' ἄγέρηδες και πεισίματα νεροποντῆς και τρομαχτικά ριζήματα ἀστροπελεκιών· και τὰ περιστατικά του κόσμου νά τὰ συνδέση με τὸν καιρό, ἔξιν ἂν δὲν ὑπάρχη μέσα στήν ψυχή κάποια πνοὴ ἀληθινὰ θεοτική, που μ' αὐτὴ εἴποισε καλὰ και γνώρισε τὰ τόσο μεγάλα πράματα.

Κ' ἔτσι δὲ θά πᾶς στό θάνατο, 'Αξίολο, ἀλλὰ στήν ἀθανασία, μήτε θά στερηθῆς τὰγαθὰ, παρὰ θ'χῆς πιδ ἀγνή τὴν εὐτυχία, μήτε θά είναι οἱ χάρεις σου ἀνκαταωμένες με τὸ θνητὸ κορμί, παρὰ ἀδολές ἀπὸ κάθε πόνου. Γιατί, ἀμα λευτερωθῆς ἀπὸ τὴ φυλακὴ τούτη, θά πᾶς ἐκεῖ ὅπου ὅλα είναι χωρὶς λύπη και ἀστέναχτα κι' ἀγέραστα, κι' ή ζωὴ ἡσυχία κι' ἀπαλλαγμένη ἀπὸ δυστυχίες, ζώντας μακαριστὰ σὲ γαληνὴ ἀπόλαψή και μελετώντας τὴ φύση, φιλοσοφώντας ὅχι γιά τὸν ὄχλο και τὸ θέατρο, παρὰ γιά τὴν αἰώνια ἀλήθεια.

ΑΕΙΟΧ. Με τὰ λόγια σου μου ἄλλαξες τίς ιδέες, γιατί δὲ φοβᾶμαι πιδ τὸ θάνατο παρὰ και τὸν ἀποθωμάω τώρα, γιά νά εἰπῶ κι' ἐγὼ κάτι ὑπερβολικό, κάνοντας ὅπως οἱ ρήτορες· κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά μελετᾶω τὰ οὐράνια και περνῶ τὸν παντοτινὸ και θεοτικὸ δρόμο κι' ἔχω ἀναλάβει ἀπὸ τὴν ἀρρώστια και γιγνηκα ἄλλος ἀνθρώπος.

ΣΩΚΡ. Κι' ἂν θέλῃς, ἔκουσε και κάτι ἄλλο ποῦ

28. Πριν ξετάσουμε πιά πέρα τήν καρδιά του ἀρνιού, ἄς σάς ξεγήσω μερικά τῆς μέ τῆ βοήθεια τοῦ Ἄγν. 6, πού τὸ φανταζόμεστε πὼς παρασταίνει ὅλη τήν κυκλοφορία. Σημειώσε ὅμως, πὼς ἡ ζουγραφία μας εἶναι ἀπλὸ ἀχνάρι κι' ἔχει ἀληθινὴ εἰκόνα· δὲν παρασταίνει τὰ αἱματοστόματα ὅπως εἶναι ἀληθινὰ βαλμένα μέσα στὸ κορμί. Ἄ δὲν εἴχαμε βραχιόνια καὶ πόδια, καὶ μοναχὰ λίγες τριχωπὲς στὴν κορφή τῆς κεφαλῆς καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κορμιού, τότες θάμιαζε ἴσως περισσότερο μὲ τὸ φυσικὸ παρ' ὅ,τι μιάζει τώρα.

Στῆ μέση τῆς ζουγραφίας εἶναι ἡ καρδιά. Κεθῶς βλέπεις, ἕνα ὀρθὸ μεσότοιχο τῆ χωρίζει ζερβόδεξά σὲ διὸ μισὰ μέρη. Σὲ κάθε μισὸ εἶναι σημαδεμένα—ὄχι ὅμως κι' ὀλότελα χωρισμένα—διὸ θαλάμια, ἕνα ἄ πάνω κι' ἕνα κάτω. Ἐτσι ἔχουμε τέσσερα θαλάμια ὅλα ὅλα· τὰ διὸ ἀπάνου θαλάμια, σημαδεμένα μὲ τὰ ψηφία ΔΛ καὶ ΑΛ πού λέγονται Δεξὸν κι' Ἀριστερὸν Λουβί, καὶ τὰ διὸ κάτω θαλάμια σημαδεμένα ΔΚ καὶ ΑΚ πού λέγονται Δεξιὰ κι' Ἀριστερὴ Κοιλίτσα. Τὸ δεξὸν λουβί ΔΛ βγαίνει μὲ τὸ δρόμο τῆς σαίτας στὴ δεξιὰ κοιλίτσα ΔΚ, καὶ τὸ στόμα του εἶναι προφυλαγμένο, καθὼς θὰ δοῦμε, μὲ θυρόφυλλο. Τὸ ἀριστερὸν λουβί ΑΛ βγαίνει στὴν ἀριστερὴ κοιλίτσα ΑΚ, κι' ἔχει κι' ἀπὸ στόμα προφυλαγμένο μὲ θυρόφυλλο. Χρειαίεσαι ὅμως σωστὸ δλόγυρο γιὰ νὰ πᾶς εἴτε ἀπὸ τὸ δεξὸν λουβί εἴτε ἀπὸ τὴ δεξιὰ κοιλίτσα στὸ ἀριστερὸν λουβί ἢ στὴν ἀριστερὴ κοιλίτσα. Ἄς δοῦμε τώρα πὼς μπορούμε νὰ τὰ καταφέρουμε.

Πὲς πὼς ἀρχίζουμε μὲ τὰ διὸ σωληνάρια τὰ σημαδεμένα μὲ τὰ ψηφία ΑΚΦ καὶ ΚΚΦ, πού τοὺς τοίχους τοὺς παρασταίνει ἡ ζουγραφία μὲ ψιλὴς γραμμὲς. Ἄφτὰ καὶ τὰ διὸ τοὺς βγαίνουνε στὸ δεξὸν λουβί. Εἶναι ἡ ἀπάνου καὶ ἡ κάτω κοίτια φλέβα, πού βρήκαμε λίγο πρὶν στοῦ ἀρνιού τήν καρδιά. Ἀπὸ τὸ δεξὸν λουβί ἐφκολα μπαίνει στὴ δεξιὰ κοιλίτσα, κι' ἀπὸ κει ἀκολουθώντας τὴ σαίτα ὁ δρόμος σου πάγει ἴσια ὡς μέσα στὸ σωληνάρι τὸ σημαδεμένο ΠΑ. Ἄφτὸ εἶναι ἡ πλεμονικὴ ἀρτηρία, πού τὸ ἐξωτερικὸ τῆς τοῦ εἶδες στὴν ἀρνήσια καρδιά. (Ἄγν. 5, ΠΑ). Προχωρώντας μέσα στὴν πλεμονικὴ ἀρτηρία, φτάνεις στὰ πλεμόνια· κι' ἀφοῦ περάσεις μερικὸς κλάδους ἀσημάδεπτους στὸ ἀχνάρι, διαβαίνει ἀρτηρίες πού ὅλο καὶ μικραίνουν, καὶ τέλος βρίσκεσαι στὶς τριχωπὲς τῶν πλεμονίων. Ἀνοίγοντας δρόμο μέσα τους, βγαίνεις μέσα σὲ φλέβες, καὶ λίγο λίγο προχωρώντας πρὸς τὴ γραμμὴ τῆς σαίτας μέσα σὲ φλέβες πού ὅλο καὶ μεγαλώνουν, καταντᾶς σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερις μεγάλες φλέβες (ἡ ζουγραφία δείχνει μοναχὰ μιὰ τους) πού τέλος σ' ἀράζονε στὸ ἀριστερὸν λουβί. Ἐκεῖ ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν λουβί ὡς στὴν ἀριστερὴ τήν κοιλίτσα δὲν εἶναι παρά ἕνα πῆδημα. Ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ τήν κοιλίτσα ὁ δρόμος εἶναι ἀνοικτός, καθὼς δείχνει ἡ σαίτα, ὡς μέσα στὸ σωληνάρι τὸ σημαδεμένο μὲ τὰ ψηφία ΑΟ. Ἄφτὸ παρασταίνει τὴν Ἀορτῆ, πού τὴν εἶδες πρὶν στοῦ ἀρνιού τήν καρδιά. (Ἄγν. 5, ΑΟ). Γιὰ ἐφκολία εἶναι ἐδῶ παραστημένη σὰ νὰ χωρίζεται σὲ διὸ

κλάδους, μὰ τὸ ξεγήσαμε πρὶν, καὶ πρέπει νὰ τὸ θυμάστε, πὼς ἀληθινὰ δὲν εἶναι ἔτσι χωρισμένα, παρά βγάζει πολλοὺς κλάδους μεγάλους καὶ μικροὺς. Παίροντας ὅμως τὴ ζουγραφία ὅπως εἶναι, πὲς πὼς ταξιδεύουμε μέσα στὸ Α. Ἀκολουθώντας τὴ σαίτα καὶ τρέχοντας μέσα ἀπὸ ἀρτηρίες πού ὅσο πᾶνε μικραίνουνε, φτάνουμε τέλος σὲ τριχωπὲς κάπου—εἴτε στὸ δέρμα εἴτε σὲ κανένα ποντικὶ εἴτε σὲ κόκκαλο εἴτε στὸ μισὸ κορμιού. Ἀπὸ τὶς τριχωπὲς μπαίνουμε στὶς φλέβες, πού ἀφοῦ πολλὲς τους σμιζοῦνε φτιάνοντας ἔτσι ὀλοὲνα μεγαλύτερους κορμούς, μᾶς φέρνονε τέλος στὸ μέρος ἀπ' ὅπου ξεκινήσαμε, δηλαδή στὴν ἀπάνου κοίτια φλέβα ΑΚΦ. Ἄν εἴχαμε τραβήξει τὸν ἄλλο δρόμο Α', θὰ περνούσαμε τριχωπὲς κάπου κατὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμιού ἀντὶς τὸ ἀπάνου, καὶ θὰ γυρίζαμε ἀπὸ τὴν κάτω κοίτια φλέβα ΚΚΦ ἀντὶς τὴν ἀπάνου. Ξεκινώντας ἀπὸ τὸ δεξὸν λουβί, ὀλοὲ δρόμο κι' ἄν πάρεις, πάντα θὰ διαβεῖς τ' ἀκόλουθα μέρη μὲ τὴ σειρά δεξὸν λουβί, δεξιὰ κοιλίτσα, πλεμονικὴ ἀρτηρία, ἀρτηρίες, τριχωπὲς καὶ φλέβες τῶν πλεμονίων, πλεμονικὴ φλέβα, ἀριστερὸν λουβί, ἀριστερὴ κοιλίτσα, ἀορτῆ, ἀρτηρίες, τριχωπὲς, καὶ φλέβες κάπου στὸ κορμί, κι' ἔπειτα ἀπάνου ἢ κάτω κοίτια φλέβα. Ἄφτὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς κυκλοφορίας.

Ἐχουμε ὅμως καὶ κάτι ἄλλο νὰ ποῦμε. Ἀπὸ τοσοῦς μεγάλους κλάδους, τοὺς περισσότερος ἀσημάδεπτους, πού ξεκινῶν ἀπὸ τὴν ἀορτῆ πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμιού, διὸ εἶναι σημαδεμένοι κι' ἀξίζουν κάποια προσοχή.

Ὁ ἕνας εἶναι μεγάλος κλάδος πηγαίνοντας αἷμα στὸ σωληνάρι Θα, πού στὸ ἀχνάρι μας παρασταίνει τάχα τὸ στομάχι, τ' ἄντερα, καὶ μερικὰ ἄλλα ὄργανα. Ὁ κλάδος ἀφτὸς, καθὼς κι' ὄλοι οἱ ἄλλοι κλάδοι τῆς ἀορτῆς, χωρίζεται σὲ μικρὲς ἀρτηρίες, κι' ἀφτὲς πάλι σὲ τριχωπὲς, πού σμιζοντας γίνονται φλέβες καὶ φτιάνουν τέλος μιὰ μεγάλη φλέβα, τὴν Εὐθύθη πού λέν, σημαδεμένη στὸ ἀχνάρι μὲ τὰ ψηφία ΣΦ. Μὰ τὸ περίεργο εἶναι πὼς ἀφτὴ ἡ φλέβα δὲν πηγαίνει, ὅπως ὅλες οἱ ἄλλες, ἴσια νὰ σμιζεῖ τὴν κοίτια, παρά τραβᾶ πρὸς τὸ σικῶτι, κι' ἐκεῖ χωρίζεται σὲ μικρότερες καὶ πάντα μικρότερες φλέβες, ὡς πού λιανίζεται σὲ ὀλόκληρο δίχτυ τριχωπὲς. Ἀφτὲς οἱ τριχωπὲς πάλι ξαναμαζεύονται καὶ κατανοῦνε φλέβες, καὶ τέλος μορφώνουν τὸ μεγάλον κορμὸ, πού λέγεται Σικωτικὴ Φλέβα (ΣΦ) καὶ πού κάνει ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάνει ἡ εὐθύθη, δηλαδή βγαίνει ἴσα στὴν κοίτια φλέβα.

Ὁ ἄλλος κλάδος τῆς ἀορτῆς πού εἴπαμε πάει ἴσια στὸ σικῶτι, καὶ λέγεται Σικωτικὴ Ἀορτῆ (ΣΑ). Ἐκεῖ λιανίζεται μέσα στὸ σικῶτι σὲ μικρὲς ἀρτηρίες καὶ ἔπειτα σὲ τριχωπὲς, πού σμιζον τὶς τριχωπὲς τῆς εὐθύθης καὶ φτιάνουν ἕνα σύστημα, ἀπ' ὅπου πηγαίνουν οἱ σικωτικὲς φλέβες. Ἐτσι βλέπεις πὼς πολὺ σημαίνει σ' ἕνα κόκκινο σφαιρούλακι πού ταξιδεύει τὸ κάτω μέρος τῆς ἀορτῆς Α', τὸ τί δρό-

μο θὰ πάει, ἢ θὰ τραβήξει δηλαδή πρὸς τὸν κλάδο πού πηγαίνει στὸ θρεπτικὸ ἀβλάκι, ἢ ἴσια ὀμπρὸς πρὸς κανέναν κλάδο πού πηγαίνει, νὰ ποῦμε, σὲ κανὰ μέρος τοῦ σικωτιού. Ἄν τραβήξει τὸ δέφτερο δρόμο, τότες, ἀφοῦ περάσει δίχτυ τριχωπὲς, γλήγορα μπαίνει μέσα στὴν κοίτια φλέβα καὶ παίρνει τὸ ὄρομο τῆς καρδιᾶς. Ἄν ὅμως στρίψει πρὸς τὸ θρεπτικὸ ἀβλάκι, τότες, ἀφοῦ περάσει τριχωπὲς καὶ μπεῖ στὴν εὐθύθη, θὰ βρεῖ πὼς πρέπει ἀκόμα νὰ περάσει ἄλλο δίχτυ τριχωπὲς πρὶν κατανοῦσει νὰ διαβεῖ τὴ σικωτικὴ φλέβα καὶ νὰ μπεῖ στὴν κοίτια.

Ἄφτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ δρόμος τῆς κυκλοφορίας. Δεξὸν πλεθρὸ τῆς καρδιᾶς, πλεμονικὴ ἀορτηρία, πλεμονικὲς τριχωπὲς, πλεμονικὴ φλέβα, ἀριστερὸν πλεθρὸ τῆς καρδιᾶς, ἀορτῆ, τριχωπὲς κάπου, ἕνα ἢ διὸ δίχτυα, κοίτια φλέβα, δεξὸν πάλι πλεθρὸ τῆς καρδιᾶς. Κανένα σφαιρούλακι δὲν περνᾶ ἀπὸ τὸ δεξὸν στὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς καρδιᾶς χωρὶς νὰ διαβεῖ τὶς πλεμονικὲς τριχωπὲς. Μήτε μπορεῖ νὰ περάσει ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ στὸ δεξὸν μέρος τῆς καρδιᾶς χωρὶς νὰ διαβεῖ μερικὲς τριχωπὲς σὲ κάποιο μέρος τοῦ κορμιού· κι' ἄν τύχει μάλιστα νὰ στρίψει πρὸς τὸ στομάχι, πρέπει νὰ διαβεῖ διπλὸ δίχτυ, κι' ὄχι ἕνα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΔΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

ΠΟΝΟΣ

Ἀνάθεμά με ἂ δὲν πονῶ κι' ἂ δὲν ἀναστενάζω ἰ
Πονῶ, καὶ γύρα μου πονᾶν καὶ κλαῖν ὅλα τὰ πάντα.
Κλαίει τ' ἀστράκι τ' οὐρανοῦ καὶ σιγοσβᾶ θλιμένο,
Λυπητέρῃ κι' ἀνάκουστα στενάζει τ' ἀρογιάλι.
Κάποιο παράπονο πικρὸ σκορπάει παντοῦ τ' ἀγέρι.
Καὶ ξεχειλίζει ὁ πόνος μου καὶ σκέπει ὅλην τὴν πλάση.
Κι' ἀνατρομάζον τ' ἄψυχα, κι' ἀργεῖ νὰ ξεμερῶσει...
Ποῦ θάβρω τὴν παρηγοριὰ καὶ τῆς ψυχῆς τὸ χᾶδι;
Κάθουμαι νὰ συλλογισθῶ τὰ μάτια τὰ γλαρὰ σου,
Τ' ἀγγελικὸ σου τὸ κορμί, τὴν τόση ἀγαθότητα—
Μὲ πνίγει τ' ἀναφυλῆτὸ καὶ τῆς πικρίας ἡ λάγρμα...
Ὁ πόνος μένα γέννησε κι' ἀνάθρεψεν ἡ πίκρα,
Οἱ Μοῖρες δὲ μὲ μοίρωσαν, μὰ μοῦδωσαν τὸ θρήνο,
Κ' οἱ Δούπες μὲ νανοῦρισαν στὸν πρῶτο μου τὸν ὕπνο.
Σὲ καταριέμαι, ἔρμη ζωῆ, πού τίς χαρὲς μοῦ κρύβεις,
Κι' ἀνοίγεις μου τὴν ἀγκυλιὰ γιὰ πλάνημα καὶ δάκρυ.
Ὡσὰν τρανὸς ἀνυφαντῆς ὁ καρδιοκόπος πόθος,
Ξαπλώνει ἄλοῦθε μέσα μου τὸ μᾶρμα του τὸ δίχτυ,
Κι' ὅλο πονῶ κι' ὅλο πονῶ, κ' εἶναι βαθὺς ὁ πόνος...
Ἀνάθεμά με ἂ δὲν πονῶ, καὶ τρισανάθεμά με!

ΡΙΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

εἶναι ὁ τόπος τῶν ἄθεων καὶ πιθήρια τῶν Δαναῶν ἀγχιόμιστα καὶ δίψα τοῦ Τάνταλου καὶ σωθικὰ τοῦ Τιτυοῦ καὶ πέτρα ἀδιάκοπα κυλούμενη τοῦ Σιουφοῦ, πού μόλις φτῶν στὸ τέλος ξαναρχίζει τοὺς κόπους του ἐδῶ οἱ ἄθεοι γλυφοῦμενοι ὀλοτόγυρα ἀπὸ θερὰ καὶ καιγοῦμενοι ἀδιάκοπα μὲ ρωτιές τῶν Ποινῶν καὶ βασανίζομενοι μὲ κάθε λογῆς βασανιστήρια, παιδεύονται μὲ παντοτινὲς τιμωρίες.

Ἀὐτὰ ἀκουσὰ ἐγὼ ἀπὸ τὸ Γωβρῶ· μὰ ἐσὺ, Ἄξιόχε, μπορεῖς νὰ τὰ καλοστοχαστῆς; γιατί ἐγὼ σερνούμενος ἀπὸ τὴ λογικὴ καὶ σὰ ἐναντία, τοῦτο μοναχὰ ξέρω καλά· ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ὀλότελ' ἀθάνατη καὶ κείνη πού ἐφυγε ἀπὸ τὸν τόπο τοῦτον εἶναι καὶ χωρὶς λύπη. Κ' ἔτσι ἢ στὸν ἀπάνου ἢ στὸν κάτω κόσμῳ πρέπει νὰ εἶσαι εὐτυχισμένος. Ἄξιόχε, ἀφοῦ ἔχῃς ἴναρτα.

ΑΞΙΟΧ. Ντρέπομαι νὰ σοῦ εἰπῶ τίποτα Σωκράτη· γιατί εἶμαι τόσο πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ νὰ φοβῶμαι τὸ θάνατο, ὥστε τώρα καὶ τὸν ἀποθνήσκου δύνατά· τόσο καὶ τούτη ἡ βασιλία καὶ κείνα πού εἶπες γιὰ τὸν οὐρανὸ μ' ἔχουνε καταπειθεῖ καὶ καταφρονῶ πιά τὴ ζωὴ, ἀφοῦ θὰ πάω σὲ καλύτερη κατοικία. Καὶ τώρα ἦσυχά θὰ σκεφτῶ μοναχὸς μου τὰ ὅσα μοῦ εἶπες, μὰ ὕστερ' ἀπὸ τὸ μεσημερὶ θὰ μοῦ ξαναρθῆς. Σωκράτη.

ΣΩΚΡ. Θὰ κάμω κατὰ πῶς λές· κ' ἐγὼ ξαναπηγαίνω γιὰ τὸν περίπατό μου στὸ Κυνόσαργες, ἀπ' ὅπουθε μὲ φώναξαν κ' ἦρθα ἐδῶ.

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝΣ

μοῦ τὸ δηγῆθηκεν ὁ σοφὸς Γωβρῶς· εἶπεν ὅτι, τὸν καιρὸ πού πέρασε ἀποδῶ ὁ Ζεῦρης, ὁ παππούς του καὶ συνονόματός του σταλμένος στὴ Δῆλο γιὰ νὰ φυλάξη τὸ νηεὶ τοῦτο, ὅπου γεννήθηκαν οἱ δύο θεοί, 8) ἐμάθεν ἀπὸ κάποια χαλκένια πιτάκια, πού τ' ἔφεραν ἀπὸ τοὺς ὑπερβόρειους ἢ Ὡπη κι' ὁ Ἐκάεργος 9) ὅτι ἡ ψυχὴ ἕμα χωριστὴ ἀπὸ τὸ σῶμα πηγαίνει στὸν ἄγνωρο τόπο κάτω στὴν ὑπόγεια κατοικία, ὅπου εἶναι τὰ παλάτια τοῦ Πλούτωνα, ὄχι κατὰ τὰ παλάτια τοῦ Δία, ἐνεκα πού ἡ γῆς βρίσκεται στὴ μέση τοῦ κόσμου κι' ὁ οὐρανὸς εἶναι σφαιρωπός, πού ἡ μισὴ του σφαῖρα ἔλαχε στοὺς οὐράνιους θεοὺς κ' ἡ ἄλλη μισὴ στοὺς θεοὺς τοῦ κάτω κόσμου, ὄντας οἱ πρῶτοι ἀδέρφια κ' οἱ ἄλλοι παιδιά ἀδερφίων. Καὶ τὰ προστοπόρτια τοῦ δρόμου, πού φέρνει στοῦ Πλούτωνα, εἶναι κλεισμένα μ' ἀμπάρες καὶ κλειδιά· κι' ὅταν ἀνοίχθον αὐτὰ παρουσιάζεται ὁ ποταμὸς Ἀχέρωντας κ' ὕστερ' ἀπὸ τοῦτον ὁ Κωκυτός, πού πρέπει νὰ τοὺς διαδοῦμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὸν τόπο τοῦ Μίνου καὶ τοῦ Ραδάμανθη, πού λέγεται κάμπος τῆς ἀλήθειας.

Στὸ μέρος τοῦτου κάθονται οἱ κριτάδες, πού ξετάζουν καθένα ἀπὸ τοὺς ἐρχόμενους ποιά ζωὴ πέρα-

8) Ἡ Ἀρτεμὴ καὶ ὁ Ἀπόλλωνας.

9) Ἡ Ἀρτεμὴ καὶ ὁ Ἀπόλλωνας.

σε καὶ σὲ ποιὲς δουλιὰς ἀφίερισε τὸ κορμὶ του. Νὰ εἰπῆ βέβαια ψέματα εἶναι ἀδύνατο. Ὅσοι τὸ λοιπὸν ὀδηγῆθηκαν στὴ ζωὴ τους ἀπὸ τὸν καλὸ θεὸ τοποθετοῦνται στὸν τόπο τῶν ἐνάρετων, ὅπου ὅλο τὸν καιρὸ εἶναι πλούσιο τὸ κάρπισμα κάθε λογῆς πορικῶν καὶ ἀναθρύζονε γερομάννες; καθάρου νεριοῦ, κ' εἶναι ἀπειρα λειβάδια στολισμένα μὲ λογῆς-λογῆς λουλούδια καὶ συναναστροφὲς φιλοσοφῶν καὶ θεάτρα γιὰ τοὺς ποιητάδες καὶ χοροὶ διθυραμβικοὶ καὶ μουσικὲς, καὶ διασκεδάσεις εὐχάριστες καὶ τραπέζια μοναχοτομαζόμενα καὶ χαρὰ ἀμόλευτη ἀπὸ λύπη καὶ γλυκιὰ ζωὴ· γιατί μήτε χειμῶνας δυνατός, μήτε ζέστη ὑπάρχει ἐκεῖ, παρά φυσάει μαλακὸ ἀγεράκι ἀνακατωμένο μὲ γλυκιὰς ἀχτίδες ἥλιου. Ἐδῶ εἶναι κάποια πρωτοκαθεδρία γιὰ τοὺς κατήχημένους τὰ μυστήρια καὶ σὲ κείνο τὸ μέρος γιορτάζουν τὶς ἄγιες τελετές. Πὼς λοιπὸν δὲ θ' ἀπολάψης τὴν τιμὴν αὐτὴν πρῶτος ἐσὺ, πού συγγενεύεις μὲ τοὺς θεοὺς; Καὶ λένε πὼς ὅταν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Διόνυσος κατέβηκαν τὸν παλιὸ καιρὸ στὸν Ἄδη, σ' αὐτὸ τὸ μέρος διδάχτηκαν τὰ μυστήρια, καὶ πῆραν ἀπὸ τῆ Θεᾶ τῆς Λεψίνας τὸ θάρρος γιὰ τὸ ταξίδι τους σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Μὰ ὅσοι πέρασαν τὴ ζωὴ τους μ' ἐργατα κακὰ, σέρνονται ἀπὸ τὶς Ἐρινυὲς στὸ σκότος καὶ στὸ χάος, ἀφοῦ περάσουν ἀπὸ τὸν Τάρταρο, ὅπου

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Πόλη)

ΚΑΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΗ

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ἡ σκηνὴ παραστάει κάμαρα καλὰ συγυρισμένη Πολυθρόνες καὶ χρυσωμένα τραπεζάκια τοθετημένα καλλιτεχνικά. Πλάϊ ὄνα τραπεζάκι ἓνα χρυσὸ πιεν τεστὰλ μὲ χρωματιστὸ κατώφωτο. Ἡ Κλειούλα καὶ ἡ Ἄνουζα κάθονται σὲ δυὸ πολυθρόνες καὶ ῥάδουνε στὸ φῶς τοῦ κατώφωτου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Κλειούλα, Ἄνουζα, ὕστερα Λενιώ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τότε μόλις εἴμουνα δεκαοχτώ χρονῶ... καλὴ ὥρα καθούμασταν ὅπως τώρα... ἐκείνη, νὰ ποῦμε, ἐκεῖ ποῦ κάθεται ἐσύ, κ' ἐγὼ ἐδῶ.. Μοῦ λέει τὸ λοιπὸν ἄξαφνα : Κλειούλα μου, σήκω καὶ περπάτησε λιγάκι... Τὴν κοίταξα μ' ἀπορία... Δὲν καταλάβαινα τί ἤθελε. Σήκω καὶ περπάτησε λιγάκι, μοῦ ξαναλέει. Σηκώθηκα καὶ ἔκανα ἔτσι ἓνα γύρο... (Κάνει μὲ τὸ χέρι τῆς ἓνα κύκλο). Ξέρεις, μοῦ λέει, πῶς τὸ φουστάνι σου εἶναι κοντό; Νὰ τὸ μακραινῆς καὶ τὰ μαλλιά σου νὰ τὰ κάνῃς ἀψηλά... Τὴν ξανακοίταξα πάλι μὲ πτωτέρα ἀπορία, γιατί ἡ μητέρα μου, ὅπως ὅλες οἱ μητέρες, ἤθελε πάντα νὰ φορῶ κοντὸ φουστάνι καὶ νὰ ἔχω τὰ μαλλιά μου κάτω γιὰ νὰ φαίνομαι μικρὴ... Μ' ἀποκρίθηκε τὸ λοιπὸν : Εἶσαι πιὰ κοπέλα τῆς παντρειᾶς... τί θὰ πῆ, πέρασες τὰ δεκαοχτώ... καὶ ὑπάρχει κάποιος ποῦ σὲ θέλει... Δηλαδή δὲ μοῦ τὸ εἶπε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὸ συχοῦλα του καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο ποῦ σὲ κοιτάζει... Τὸ μάτι τῆς μητέρας ὅσο κι ἀδύνατο κι ἂν εἶναι ἀπὸ τὴν ἡλικία, δὲ γελιέται σὰν πρόκειται γιὰ τὸ παιδί τῆς... Ἀπὸ τὴν ἦταν ἡ ἀρχή, ἐγὼ δὲν εἶχα καὶ ἰδέα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. (Τὴν κοιτάζει μὲ μισομπουλωμένο βελόνι στὸ παννί). Ἔτσι σοῦ εἶπε;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ναι βέβαια. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἔκανα κι ὅλας ὅπως μοῦ εἶπε, σ' ἐνέργεια τὸ πρᾶμα, δουλειὰ γύρευα, μακραινὰ τὸ φουστάνι μου κ' ἔκανα σινοῦ τὰ μαλλιά μου, καὶ νὰ δῆς δὲν ἤξερα, ἡ Φοφῶ μοῦ ἔδειξε... ἐκείνη, ἂν καὶ πιὸ μικρὴ ἀπὸ μένα, εἶτανε σ' ἀφτὰ μάνα... Ἀλήθεια ὅμως μοῦ πηγαίνανε ὡραία... ἔτσι φουντωτὰ καμωμένα καθὼς εἶτανε... κ' εἶχα πρὶν πολὺ καλῆτερο μαλλί... δὲν μπορούσα νὰ τὸ κάνω ζάφτι... Σὰν ἦρτε τὴν ἄλλη μέρα ὁ Μιμίκος, δὲ δυνόμουνα νὰ τονε διῶ στὰ μάτια... ἔτσι μοῦ ἐπίασε μιὰ δειλία ποῦ δὲν μπορούσα νὰ τὴν ἐξηγήσω... ἐνῶ πρὶν δὲ μ' ἐμελλε διόλου, ὅπως ἔβλεπε κανεὶς ἓνα δικό του, ἔτσι ἔβλεπα κ' ἐγὼ ἐκεῖνο.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Εἶναι ἡ ἰδέα καὶ μπορείς νὰ πῆς ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγάπης...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί λές, καλέ, δὲν περάσανε πολὺς μέρες κ' εἴμουνα τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀγάπη... καθισμὸ δὲν εἶχα... τὸ σπίτι δὲ μὲ χωροῦσε... τραγούδια κι ἀναστεναγμοί... Κλουβὶ γίνηκε κ' ἐγὼ ἀηδόνι καὶ πετοῦσα ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἔτσι εἶναι. Ἡ ἀγάπη εἶναι μιὰ γλυκειὰ, μιὰ θεῖα μουσικὴ ποῦ παίζει ἓναν τρελλὸ σκοπὸ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ ἀπογοήτευση). Ναι, ἓναν τρελλὸ σκοπὸ, ποῦ σὰν τελειώσει, γελᾷς μὲ τοὺς τρελλοὺς χοροὺς ποῦ ἔκανες ἀπάνω στὸ σκοπὸ ἐκεῖνο...

Σὰν ἀγαπᾷς, εἶσαι ὅλο προσδοκία... ἓνα ἄγνωστο σὲ προσμένει καὶ σοῦ φαίνεται πῶς τὸ ἄγνωστο ἀφτὸ εἶναι ἓνας μυριομύριστος παράδεισος... Μὰ χτύπα τὴν πόρτα του, χτύπα τὴν ἐσύ πτυλι ἀνήξερο... καὶ τότε θὰ σοῦ δείξουνε ἓνα μονοπάτι στυνὸ, Λενούτσικο, μὲ τὰγκάθια του ποῦ πρέπει νὰ διαβῆς... Μὴν παραστρήσης, γιὰ τὸ Θεὸ, μὴ ξεγλυστρήσης, γιατί εἶσαι χαμένη... Ἐξω ἀπ' ἀφτὸ τὸ μονοπάτι εἶναι ἡ περιφρόνηση καὶ τὸ περιγέλοιο, ὁ ξεπεσμός καὶ ἡ ἀτιμία.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀφτὸ εἶναι ἀλήθεια, μὰ τί νὰ κάνῃς, ποῦ τὸ κοινωνικὸ παλιοτέφτερο ἔτσι τῶχει γραμμμένο;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ πίκρα). ὦ! πῶς μ' ἀρίσει ἡ λεφτεριά.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ὅμως σύφωνα μὲ τὰ γραφόμενα τοῦ κοινωνικοῦ τεφτεριοῦ...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Μὰ ποιὸς ἔκανε τὸ κοινωνικὸ σου ἀφτὸ τεφτέρει καὶ ξεσκίζομαστε γι' αὐτό; Μήπως δούλεψε ἡ συνείδηση; Δὲ σοῦ φαίνεται πῶς εἶναι κάμωμα τοῦ ἐγωισμοῦ;.. Καὶ στὸ τέλος τί μᾶς μέλει, ὅτι κι ἂ γράφει; Πρέπει νὰ μᾶς μέλη ἀφτοῦ ἡ λεφτεριά, ποῦ τὸ ἄτομο σὰ γεννιέται δὲν τὴ νοιώθει, φαίνεται, εἶναι σύφωνα μὲ τὸν ἄνθρωπο, μὲ τὸ φυσικὸ του, γιατί νὰ μὴν εἶναι σύφωνα καὶ μὲ τὴν κοινωνία, ἀφτοῦ ὁ ἄνθρωπος κάνει τὴν κοινωνία; Ἐμᾶστε λοιπὸν δούλοι τοῦ ἑαυτοῦ μας;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπάνω κάτω.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ μορφασμό). Πῶς τὸ λές μὲ ἀφέλεια... δὲ σὲ πειράζει, φαίνεται, ἓνα τέτοιο πρᾶμα, δὲ νοιώθεις τὰ σκοινιά νὰ σοῦ σφίγγουν τὸ λαιμὸ, δὲν τινάζεσαι σὰ νοιώθεις κάτι νὰ σοῦ κεντρῖζη τὴν καρδιά; ἢ κάτι νὰ τὴ γλυκαίνῃ καὶ δὲν μπορείς νὰ τὰ πολάψῃς, γιατί τὸ κοινωνικὸ τεφτέρει δὲν τῶχει γραμμμένο στίς σελίδες του. Δούλοι! Τὸ παραδέχεσαι λοιπὸν ἐσύ ἀφτὸ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί νὰ κάνω; Ἔτσι τὸ βρήκαμε, ἔτσι θὰ πάμε. Ἀδύνατα πλάσματα, ἐμεῖς... Ὁ δρόμος ποῦ πρέπει νὰ τραβήξουμε εἶναι χαραγμένος.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Σὰ μουρμουριστά). Εἶναι χαραγμένος ὁ δρόμος μας... Ἀδύνατα πλάσματα... (Ἐντονα). Ἐγὼ ὅμως δὲν εἶμαι ἀδύνατη... νοιώθω μέσα μου κατιτίς νὰ δουλέβῃ, ἔτσι σὰν ἐπανάσταση... Νοιώθω τὴ δύναμη στὰ σωθικά μου νὰ χαράζω καινούριο δρόμο... Τί, δὲν μπορούμε νὰ χαλάσουμε ὅτι ἐμεῖς κάναμε;.. μόνο ἐγὼ μήπως ὑπάρχω ποῦ βγάζω φωνὴ διαμαρτυρίας; Μόνο ἐγὼ ποῦ νοιώθω τὴν ἀηδία καὶ τὸ βάρος τῆς κοινωνικῆς δουλειᾶς; ὦ! ἂν τὸ νόμιζα θὰ εἶτανε μεγάλος μου ἐγωισμός.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἐπανάσταση γυρέβεις νὰ κάνῃς.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Θέλω νὰ γίνω τὸ πρῶτο θέμα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πῆρες ἓνα ὕφος ποῦ θαρρεῖ κανεὶς πῶς εἶσαι καμμιά ἡρώδη τοῦ μεσαιῶνα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Δὲν πρόσεξε στὴν Ἄνουζα. Μὲ παραχῆ). Γεννιέται κανεὶς καὶ μιὰ μέρα ἓνας ἄντρας σοῦ βάζει μιὰ φλόγα στὴν καρδιά, κ' ἐνῶ νομίζεις πῶς ἡ ἀγάπη ποῦ ἔχεις γιὰ τὸν ἄντρα σου... γίνεσαι ἀλλοιώτικη... ἀλλάζεις καὶ σὺ ὅπως ὅλα τὰ πρᾶματα στὸν κόσμο... καὶ κείνα πῶχουνε ψυχὴ καὶ κείνα ποῦ δὲν ἔχουνε. Κ' εἶσαι ἀδύνατο πλάσμα, λέει, δὲν μπορείς νὰ σφίξῃς τὴ γροθιά σου, δὲν μπορείς νὰ περιφρονήσης, δὲν τολμᾷς νὰ γυρέψῃς τὸ δικό σου, ἐλπίζεις νὰ σοῦ δοθῇ... ὦ! ἀφτὸς ὁ κόσμος δὲν εἶναι ὅπως τονε θέλει ἡ ψυχὴ μου.

ΑΝΝΟΥΛΑ (Ἀνήσυχη κάπως). Ξέρεις, Κλειούλα πῶς παραμιλεῖς; Τί σοῦ συμβαίνει λοιπὸν; Τόση ὥρα σ' ἀκούω κι ἀπ' τὴ μιὰ ἀπορία πέφτω στὴν ἄλληνα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Ἐρχεται στὸν ἑαφτὸ τῆς). Ἐμέ-

να;... Τίποτα... Τί σοῦ φαίνεται... (χτυπᾷ ἡ πόρτα). Μπρός!

ΛΕΝΙΩ (Μπαίνει). Κυρία...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί τῶχει; λέγε.

ΛΕΝΙΩ. Μοῦ εἶπε ἡ μητέρα σας, πῶς ἀπόψε δὲ θὰ μπορέσῃ νᾶρτη. ὁ κύριος Γιακουβάκης προσκάλεσε τὸν κύριο Γιάννο τὸ χηριὸ νὰ παίξουνε σκάκι.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐ! μ' αὐτό; Μήπως ἡ μητέρα θὰ κάνῃ συντροφικὸ τὸ Γιάννο τὸ χηριὸ;

ΛΕΝΙΩ. Ὁχρουνε ὕστερις κι ἄλλοι καλεσμένοι καὶ πρέπει νὰ τοὺς περιποιηθῇ... θὰ κάνουμε, εἶπε, συμβούλιο... Ὁ μιλῆσουνε γιὰ κάτι σπουδαῖα...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀφτὲς ὅλες τίς λεπτομέρειες σοῦ τίς εἶπε νὰ μοῦ τίς πῆς;

ΛΕΝΙΩ. Πῶς εἶπε ἡ κυρία;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὅλα ἀφτὰ τὰ ψιλολογήματα σοῦ τὰ εἶπε νὰ μοῦ τὰ πῆς;

ΛΕΝΙΩ. Μάλιστα. Μὲ θέλετε, κυρία;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁχι πηγαίνε. (Ἡ Λενιώ φέβγει). Ὅψ! ἀφτὰ τοὺς τὰ πολιτικά... Δουλειὲς γυρέβανε καὶ δουλειὲς βρήκανε... Κι ὅλα τοὺς ἀκατάστατα, ὅλα τοὺς μισὰ, τίς τελευταῖες στιγμὲς γίνονται ὅλοι γιατροὶ γιὰ νὰ σώσουνε τὸν ζώστο...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ εἶναι τόσο σπουδαῖα ἀφτὰ ποῦ θὰ συζητήσουνε ἀπόψε καὶ θὰ μαζεφτοῦνε ὅλοι τοὺς;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τουλᾶχιστο ἔτσι λένε.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ νὰ συχωρέσης τὴν ἀνηξερωσύνη μου, γιατί σ' ἀφτὰ τὰ πρᾶματα δὲν ἀνακατέβουμα, εἶναι δουλειὲς τῶν ἀντρῶν, δὲ φαντάζομαι τί μποροῦν ἀφτοὶ οἱ ἀνθρώποι νὰ κατορθώσουν.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὅψ! καημένη, μουρμουδιαχίσεια πρᾶματα ρωτᾷς.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μωρὸ λοιπὸν εἶμαι.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ εἶπα ἀφτὸ... μὰ δὲν καταλαβαίνεις ποῦ γυρέβουμε ὅλοι τοὺς δόξες;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ἀφτοὶ ἀνθρώποι τῆς φαντασίας... δὲ φαίνονται τέτοιοι... ἐσύ κι ὅλας κατηγορεῖς τοὺς δικούς σου, γιατί ἀπάνω κάτω οἱ περισσότερο εἶναι δικοὶ σου.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐγὼ φέματα δὲν ξέρω... νὰ, ἀ κόμη πότε μοῦ ἔλεγε ὁ Μιμίκος, πῶς μὲ τὰ χρόνια ἡ ἱστορία θὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομά τους. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ δόξα ποῦ τοὺς κεντᾷ τὴν ὄρεξη γιὰ νὰ δουλέψουνε;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ὅμως ἀφτὸ γιὰ κατηγορία... ποιὸς εἶναι ἀφτὸς ποῦ δὲν ἀγαπᾷ τὴ δόξα; κι ὁ ποιητὴς λέει: ἄχ! ποιὸς ἔφρτης τὴ δόξα μισεῖ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ ν' ἀνακατώνουμε καὶ τὸν πατέρα σ' ἀφτὲς τίς δουλειὲς... Ξέρεις; ὁ πατέρας δὲν ἐρχεται σὲ πολλὲς σκοτούρες... καὶ δὲν πρέπει καὶ νὰ σκοτίζεται...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Βέβαια.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁ γιατρὸς τοῦ εἶπε νὰ ζῆ ἡσυχα... ξέρεις, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ τοῦ συνέβηκε ἐκεῖνο τὸ περιστατικὸ, ἡ ζωὴ του κρέμεται σὲ μιὰ κλωστή...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ δὲν εἶτανε καὶ τίποτα... πρᾶμα περστικὸ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Μάλιστα, περστικὸ... ἡ μητέρα θέλησε νὰ κρύψῃ τὴν κατᾶστασή του ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ κείνος οὔτε καὶ ἰδέα ἔχει γιὰ τὴν ἀρρώστια του. Νομίζει πῶς τοῦ ἦρτε μιὰ ἀπλή ζάλη... μὰ σὰν τότε φέρανε σηκωτὸ στὸ σπίτι, ἐγὼ ἐφτὺς τὸ κατάλαβα κ' ὕστερα ἄμα ἦρτε ὁ γιατρὸς, μᾶς εἶπε κρυφὰ πῶς εἶτανε ἓνας μικρὸς κόλπος... ἓνας μικρὸς κόλπος, ἔτσι λένε πάντα οἱ γιατροὶ.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κόλπος, ἔ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Βέβαια. Δὲν παρατήρητες τὰριστε-

ρό του τὸ χέρι πὼς εἶναι δυσκίνητο καὶ ὄρες ὄρες πὼς τρέμει ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν πρόσεξα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ τώρα ἡ κατάσταση τοῦ δὲν εἶναι διόλου καλή... Μὴν τότε βλέπεις ἔτσι ζωπρὸ καὶ κόκκινο, μπορεῖ ἄξαφνα ἐκεῖ ποῦ κἀθεται νὰ μᾶς ἀφήσῃ χρόνια.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τὸν κακομοῖρη !

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Γι' ἀπὸ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀνακατέβουμε σὲ τίποτες... Τὸ μυαλό του δὲν πρέπει νὰ κουράζεται, χίλιες φορές τὰ εἶπα τῆς μητέρας.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τότε ἄς μὴν τὸν ἔχουμε μαζί τους.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί νὰ τῆς πῶ ἐκείνης τῆς μάννας μου... Μ' ἄς τἀφήσουμε ἀπτά γιατί πολὺ μὲ πειράζουμε σὰν τὰ συλλογιζομαί.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πατέρας σου εἶναι, τί θὰ πῆ...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τὸν τρέμω.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ναί, μὰ καὶ σὺ τὸ παρακάνεις... πόσοι καὶ πόσοι πάθαν κὸλπο καὶ ζήσανε πολλὰ χρόνια...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ λέω, μὰ... Ἄσ' τα τώρα ἀπτά... Δὲ μοῦ λές, πὼς τὰ πῆγατε τὴν περασμένη βδομάδα στὸ χορὸ τῶν Κυριῶν ; Πέτυχε ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ὡ ! ἔξοχα, φίλη μου, ἐξαισία, ποτέ μου δὲ θυμοῦμαι τέτοια ἐπιτυχία, ἂν καὶ γῶ, ξέρεις, ἔνεκα τῆς ἰδιοτροπιῆς ποῦ ἔχει ὁ πατέρας, δὲν πηγαῖνω ἀπάνω κάτω στοὺς χορούς... Ἄλλὰ τί κόσμος, τί λούσα, ὅλη ἡ ἀριστοκρατία ἐκεῖ εἶτανε μαζωμένη, μόνο ἐσὺ ἔλειπες.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Λυπήθηκα πολὺ, μὰ δὲν εἶμωνα κ' ἔτοιμη... εἶτανε καὶ λιγάκι ἀδίκητος ὁ Μιμίκος, δηλαδὴ πρόφαση, δὲν τοὺς ἀγαπᾷ διόλου τοὺς χορούς ἐκεῖνος.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κρίμας! ἔχασες πολὺ, καημένη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί νὰ κάνουμε; ἄς εἴμεστα καλὰ καὶ πηγαίνουμε τοῦ χρόνου, νέες εἴμαστε ἀκόμη.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ λέω...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ ποῖος εἶτανε τὸ λοιπὸν, δὲ μοῦ λές ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ποῦ νὰ θυμηθῶ τώρα ἕνα-ἕνα, σοῦ εἶπα ὅλη ἡ ἀριστοκρατία.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Κανένας ἀπὸ τοὺς πολὺ γνωστούς, ἀπὸ τοὺς πολὺ φίλους ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἴσως εἶτανε... δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀπὸ κείνους ποῦ ἔρχονται σπῆτι μου...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπὸ κείνους ποῦ ἔρχονται σπῆτι σου... Ἄ ναί, εἶτανε ὁ κύριος Δάμος μὲ τὴ γυναῖκά του... ἐκεῖνο τὸ μισογύναικο, θυμᾶσα: ποῦ τὴν πειράζανε στὸ σκολεῖο, καὶ ὁ κύριος Βλάσης μὲ τὴν ἀδερφή του, ὧ ἡ Φοφὸ ἔκανε μεγάλο φουρόρε, πρῶτη εἶτανε στὴν ὁμορφιά καὶ στὴ χάρη... ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ ἀπὸ ὅλα τῆς περισσότερο θάματα τὴ χτενισιά τῆς, μὲ ὀραῖες χτενίσες ποῦ λαμπροκοπούσανε στὰ πλάγια... Ὅλοι πιά πηγαῖνανε καὶ τὴν ἀγκαζέριναμε... Καὶ σοῦ εἶχε πιά ἐκείνη μὲ περηφάνεια... ἀφτὴ καὶ ὄχι ἄλλη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐκείνη τῶχει ἀπὸ τὸ φυσικό... Μὰ μόνε ἀφτοὶ εἶτανε ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ θυμοῦμαι κανένα ἄλλο... Ἴσως πάλε νὰ εἶτανε, μὰ ποῦ νὰ τότε διῶ μέσα σὲ τόσο κόσμο...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐσὺ πάντα ἔτσι εἶσαι, τὸ δικό σου τὸ κέφι κοιτάξεις.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί πρέπει νὰ κάνω λοιπὸν ; Νὰ κάθουμαι νὰ σημειώνω ποῖος εἶναι ἐδῶ καὶ ποῖος ἐκεῖ ;...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Βέβαιά, ἂν εἶτανε ὁ Θυμάκης σου δὲ θὰ σοῦ διάφεβε...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Σὺπα, καημένη... ἕνα παιδί ἐκεῖ ἀποκατάστητο...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀποκατάστητο... Κρύψ' τα κρύψ' τα ἢ πλάκωσ' τα καλῆτερα νὰ βγοῦνε πουλιά.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἄσ' τὰ μπόσια καὶ δὲ μᾶς κάβουνε καλό.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τὰ μουρτάρικα θές νὰ πῆς.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἄνοσιες λές. (Βαστὰ σιωπῆ, ἐνῶ οἱ δύο γυναῖκες ζακολουθοῦνε τὸ κέντημά τους, ὕστερα κοιτάζει ἡ Ἄνουλα ἀπὸ τὸ παράθυρο). Βράδιασε... θεοσκότεινα ἔξου... Τὸ σπῆτι σου εἶναι τόσο σκοτεινὸ ποῦ δὲ νοιώθεις ἂν εἶναι μέρα ἢ νύχτα σὰ δὲ διεῖς ἀπὸ τὸ παράθυρο.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἄνουλα, δὲ μοῦ κάκισες, θαρρῶ...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Γιατί νὰ σοῦ κακίσω;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Γιὰ τὰ χωρατὰ ποῦ σοῦκαμα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ βαριέσαι... Μήπως δὲ σὲ ξέρω τί πειράχτρα ποῦ εἶσαι...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Πειράχτρα ἐγὼ ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἐσὺ, ἡ Κλειούλα Καλούδη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀλλοιώτικα ἔπρεπε νὰ μὲ ὀνομάσης...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πῶς ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Εἰλικρινή. Ποῦ δὲν ἀγαπῶ τὰ ψέματα, ποῦ ἡ ψυχὴ μου δὲν τὰ σηκώνει καὶ μ' ἀρέσει ὑπερβολικὰ ἢ καλῆτερα δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἀλλοιώτικα, παρὰ νὰ λέω τὰ σῦκα, σῦκα καὶ τὴ σκάφη, σκάφη... Μοῦ κάνει κόπο σὰν προσβέλω, μὰ δὲν μπορῶ ἀλλιῶς, δὲν μπορῶ.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τὸ νὰ λέει κανεὶς ἀλήθεια δὲν εἶναι ἄσκημο πράμα...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Νομίζεις πὼς μοῦ τὸ ἐπιβάλλουνε... Σὰν ἄνθρωπος κ' ἐγὼ στὴ ζωὴ μου ἔτυχε νὰ πῶ ψέματα, μὰ πολλές φορές ἔλαφα καὶ κλαίω γι' ἀφτὴ μου τὴν ἀδυναμία... Τί νὰ σοῦ πῶ, ἀγαπητή μου, ἔχω κάνει τὴν πεπεθῆση πὼς ἡ ψεφτιά εἶναι καρπὸς τῆς δουλείας.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Σὲ ποῖο μέρος τοῦ κόσμου δὲ λένε ψέματα, δὲν ὑποκρίνονται;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁ καρπὸς ἀφτὸς τῆς σκλαβιῆς ἔχει μολύνει δλόκληρο αὐτὸ τὸ ἄστρο ποῦ τὸ λένε γῆ, ἢ Ἴσως μάλιστα εἶναι μὲ ἀπὸ τῆς δὲν ξέρω πόσες οὐσίες του. Ψεφτικὰ λοιπὸν θὰ πῆ δουλεῖα, θὰ πῆ ἀδυναμία, καὶ ἀλήθεια θὰ πῆ λεφτεριά καὶ δύναμη... Ὁ ἄνθρωπος μόνον θέληση ἔχει λεφτεριά, μὰ τὴ νὰ τὴν κάνης τὴ λεφτεριά θέληση σὰ δὲν ἔχεις τὴ δύναμη νὰ τὴν ἐπιβάλης ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί περίεργα πράματα ποῦ λές, ἀγαπητή μου... μὲ κάνεις καὶ σκέφτομαι... θυμοῦμαι πὼς ἀπὸ μικρὴ εἶχες κάτι περίεργες παραξενιές. (Κοιτάζει σαστισμένα τὴν Κλειούλα ποῦ κοιτάζει τὸ κέντημά τῆς κ' ὕστερα θυμωμένη τὸ τσακίζει). Τί κάνεις ἀφτοῦ, καημένη ;... Ἐκεῖ ποῦ μιλεῖς σὲ παίρνουνε οἱ θυμοὶ καὶ δὲν ξέρεις τί κάνεις.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Δεῖχνει τὸ κέντημά τῆς). Διές, Ἄνουλα, μοῦ φαίνεται πὼς ὁ κόπος μου πάει στὰ χαμένα...

ΑΝΝΟΥΛΑ (Παρατηρεῖ). Γιατί ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ θυμὸ). Δὲν τὸ πέτυχα... διὲ ἐδῶ βελονιές... καμάρωσε χρωματισμό... νομίζεις πὼς ξέχασα νὰ κεντῶ... μ' ἔρχεται νὰ τὸ κάνω χίλια κομματια...

ΑΝΝΟΥΛΑ (Παίρνει τὸ κέντημα τῆς Κλειούλας καὶ τὸ παρατηρεῖ). Δὲν εἶναι ἄσκημο... Δὲ σοῦ λέω πὼς εἶναι σὰν τᾶλλα σου... μὰ καὶ ἀφτὸ καλὸ εἶναι...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Νὰ διῶ τὸ δικό σου. (Τὸ βλέπει) Τὸ δικό σου εἶναι λαμπρό... (Μὲ θυμὸ) Ξέχασα νὰ κεντῶ... Γιαὶ δ,τι δὲν εἶναι τέλειο νοιώθω συχασιά... (Ἀρπάζει τὸ κέντημά τῆς ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Ἄνουλας καὶ τὸ κομματιάζει. Ἡ Ἄνουλα προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει). Νὰ πάη στὸ διάβολο τέτοιο κέντημα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί κρίμα, τί κρίμα !

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Πετᾷ τὸ καταστραμμένο κέντημα καταγῆς καὶ ζαπλώνεται στὸ σοφᾷ). Νὰ ριμάζουν ὅλα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ τί ἐπαθες.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ ἀπογοήτση). Μ' ἔρχεται νὰ τὰ ριμάξω ὅλα... νὰ τὰ κομματιάσω... τὰ τζάμια, τῆς καρτέγες, τὰ τραπέζια... ὅλα, ὅλα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἄπορῶ μ' ἀφτὰ σου τὰ νέβρα. Ὅρες, ὄρες σὲ πιάνουνε.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐτσι εἶναι σὰ θάνατος... ἄλυσσίδες, ἄλυσσίδες... σὲ βάζουνε στὸ κότεργο καὶ σοῦ δείχνουνε τί πρέπει νὰ κάνης καὶ πὼς πρέπει νὰ σκεφτῆς... εἶπες τὴ σκέψη σου ; Εἶναι ἐνάντια ἡ σκέψη σου στοὺς νόμους ; Σὲ βάζουνε τῆς χειροπέδες καὶ σοῦ σπάνουνε τὰ κόσια μὲ τὸ βούρδουλα...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ τί ψέλνεις ;... Δαμονίζεσαι ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μ' ἔξαψη). Ψέματα λέω ;... Δὲν εἶναι κότεργο ἡ κοινωνία ;... μπορεῖς νὰ κάνης ὅ,τι θές, ὅ,τι σκέρτεςαι ; Κάνε τε καὶ βλέπεις ὕστερα τῆς γλώσσας, τὴν περιφρόνηση, τοὺς βούρδουλες ἀφτοῦς... Ἄν μπορῆς ὕστερα σῆκωσες τὸ κεφάλι σου καὶ περπάτα ἴσια.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κάτι ἀλλόκοτες μυρωδιές φέρνει ὁ ἀγέρας.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί εἶπες ;

(Ἀκολουθεῖ).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ ἀρεμάμε κάψε βδομάδα, σὰν κειφάλια ληστῶν, ὅλες τῆς ὄσυνταξίς καὶ ἀνορθογραφίς ποῦ βρῖσκονται σὲ καθαρευουσανικά βιβλία. Συνεργάτες τῆς στήλης αὐτῆς θάνα ὅλ' οἱ ἀναγνώστες μας, ἀρκεῖ μοναχὰ πλάι στὸ βαρβαρισμὸ ποῦ θὰ μᾶς στέλνουνε νὰ τμησιῶνουν τῆνομα τοῦ βιβλίου καὶ τὸν ἀριθμὸ τῆς σελίδας ποῦ βρῖσκεται).

« Ἀθῆναι 10 Μαρτ. »

Στὴλη Α'. στίχ. 6.

...ἐνθυμιζοῖ πολὺ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἄνδρες κ τ ἡ σ α ν τ ε ς ἤδη τὴν φήμην τῶν...

Ἰδία ἐφημερ. 14 Μαρτ.

Στὴλη Β'. στίχ. 42 τοῦ ἀρθροῦ

« Αἱ ἀσθενεῖαι καὶ ἡ Φυτοφαγία ».

...εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο τὸ κρεᾶς δίδεται μόνον ἀπέναντι ὀ ξ ἔ ω ν ἀσθενειῶν.

Τῶν σφιριῶν ἐσφηνωδεῖσιν

(Ἄστου 18 Φλεβάρη 1906, σ. 1, στήλη 5).

Αἱ ἐκ τῶν οὐρισθειῶν δύο βολῶν ὅπως ριφθῶσι παρ' ἐκατέρου δὲν ἐρρίφθη εἰμὴ μία.

(Γράμμα τῶν κ. κ. Πιερράκου, Μαυρομιχάλη καὶ Ζυμβρακάκη. Ἄστου, 18 Φλεβάρη 1906, σελ. 3, στήλ. 6).

Εἰς τὴν ἐπαύξεισιν ταύτην ἔδωκαν χώραν (τί θὰ πεῖ ἀφτὸ ;)

(Τράπεζα Ἀθηνῶν. Ἄστου, 17 τοῦ Φλεβάρη 1906, σελ. 1, στήλη 6).

Ο ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Ο μακαρίτης ο Σκαρβούλης, που άφησε τις χιλιάδες του για τους άνδριάντες του Περικλή και του Μιλτιάδη είχε, λέει, σε κάποιο γνήμα του στα Πατήσια κάτι μεγάλα παλιά λιόδεντρα.

— Κ' επειδή έτυχε σκάρτοντας κάποτε κάποιο απ' αυτά να βρει στη ρίζα του ένα ανάγλυφο καλής τέχνης, τὰ σεβότανε τὰ λιόδεντρά του πιστεύοντας, καθώς γράψανε οι «Καιροί», πως «έχρονολογούντο από τῆς εποχῆς του «Περικλέους» ! ! »

— Νά προγονοαφρώστια μιὰ φορά ! Ο μακαρίτης ο Σκαρβούλης, ἔν τούλλες πως εἶτανε ἀνιψιός του Μιλτιάδη ἢ ξάδερφος του Περικλή, θὰ σὲ πῆστευε καὶ θὰ σοῦ χάριζε τὴ μισή του περιουσία.

— Ὑστερ' ἀπὸ τὴν περίεργη αὐτὴ διαθήκη του κάποιος εἶπε πως πρέπει νὰ ψηφιστεῖ Νόμος πὸν νὰ μὴν ἐπιτρέψει στὸ Κράτος νὰ δέχεται τις τέτοιες δωρεές.

— Καὶ δὲν ἔχει ἄδικο ὁ ἄθρωπος. Γιατὶ φανταστῆτε, μὴν νὰ πεθάνει αὐριο κανένας ἄλλος Σκαρβούλης καὶ νὰ φύσει δυὸ τρία ἑκατομμύρια μὲ τὸ ρητὸ ὅρο νὰ στηθεῖ καταμεσίς στὸ Σύνταγμα ἢ πλάι στὴν Παρθενώνα ὁ ἀνδριάντας τοῦ Μιστριώτη ἢ τοῦ Σακουλέ.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠАЗΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἀπὸ Πέμτη σὲ Πέμτη

Ἵπουργὸς Ἑσωτερικῶν ὁ Ν. Καλογερόπουλος

Σχοιωμοί. Ἀθήνα 1 (ἀπὸ ἁμαξία), Περαιῶς 1 (ἀπὸ σοῦστα), Ἐπαρχίαι 26 ?

Λαθωμοί. Ἀθήνα 9, Περαιῶς 4, Ἐπαρχίαι 8.

Κλεισιές. Περαιῶς 2, Ἐπαρχίαι 1 (κι ὅσες δὲ μαρτυράει ἡ ἀστυνομία).

Ἀπαγωγές. Ἀθήνα 1, Ἐπαρχίαι 1.

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὀρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκεῖς Αἰ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς 8 ἐγένετο ἢ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐπιταγῆν τοῦ ὁμολογιοῦχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καθέτου εἰς τὸ Ὑποκαταστήματι τῆς Τραπεζῆς, ἐν Κερκύρῃ Κεφαλληνίῃ καὶ Ζακύνθῃ διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

Table with 4 columns: Duration (1)2 ταῖς 0)0 κατ' ἔτος, Interest rate (0)0, Term (6 μηνῶν), and other details.

Αἱ ὁμολογιοὶ τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐλλογὴν τοῦ καταθέτου νομαστικὰ ἢ ἀνόνημοι.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Σ. Λαμ. Τρίκαλα. Ὁ «Κύκλωπας» τοῦ κ. Πάλλη δὲ δόθηκε ἀκόμα στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄμα δοθεῖ θὰ σὰς τὸν ἐστειλοῦμε.—κ. Τ. Οἶκ. Βόλο. Καλὸ τὸ δῆγμα καὶ θὰ δημοσιευτεῖ.—κ. Γ. Λαδ... Δὲν τὸ καταλάβαμε. Ἄ θέλεις, κόπιασε στὸ γραφεῖο νὰ μᾶς τὸ ξηγήσεις.—κ. Ποιπτάκο. Καὶ τὸνομά σου νὰ μᾶς μαρτυρήσεις, δὲ σὺναι· πρέπει νάρθεις κι ὁ ἴδιος στὸ γραφεῖο· πρέπει νὰ φέρεις καὶ δύο μάρτυρες νὰ πιστοποιήσουν τὴν αὐτοψία σου ! Οἱ διάφοροι καρτεργαροί, βλέπεις, μᾶς κάνουν νὰ τρέμουμε καὶ τοὺς τίμιους ἀκόμα ἀθρώπους.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1906

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον } Εἰς μεταλλικόν
Τραπεζικὰ γραμμάτια Ἴονικῆς Τραπεζῆς
Κεραματικὰ » δίδραγμα καὶ μονόδραγμα
Ἐξωτερ. λογαριασμοί. (Ἀντίτιμον μεταλ. εἰς Τραπ. τὸ ἐξωτερικόν (Προῖον ἐκδοθέντος Ἐθν. Δαν. εἰς χρ. Ἐλ. Σι. δηρ. 4 ο)ο τοῦ 1902
Δάνειον πρὸς τὴν Ἐλλ. Κυβέρν. ἐπ' ἀναγκαστικῆ κυκλοφ. τραπ. γραμ.
» » » διδράχμων καὶ μονοδράχμων
Ἐντοκα γραμμ. Ἐλλ. Δημ. εἰς Τραπ. γραμμάτια
Ὀμολ. Ἐθνικῶν δανείων (Εἰς χρ. δρ. 23,768,607.75 (» τραπ. γραμ. » 28,906.500.—
Προεξοφλήσεις
Κ. θυστερήσεις προεξοφλήσεων
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογρ.
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ
Δάνεια εἰς δῆμους λιμένας, καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτημ. καὶ ἐκ γραμ. Πρ. Τραπ. Ἰππειροθεσσαλίας
Μετοχαὶ εἰς ἐγγυήτους Ἐταιρίας
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης
Ὀμολ. λαχ. δαν. Ἐθν. Τρ. τῆς Ἑλλάδος 2 1)2 ο)ο εἰς τρ. γρ.
Τοκομερίδια ἐν γένει
Καταστήμ. Τραπέζ. καὶ κτήμ. ἐξ ἀναγκαστ. ἐκποιήσεων
Ἀπαιτήσεις ἐπισημασθεῖς
Ἐξόδα ἐγκαταστ. (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπεζ. γραμματίων)
Διάφοροι λογαριασμοὶ
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ
Λογαριασμοὶ ἐξαγ. συμμετοχῆς Κυβερνήσ. εἰς κέρδη ἐκ τρ. γραμμ.
Ἐξαγορὰ προνομίου Προνομ. Τραπέζης Ἰππειροθεσσαλίας
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφόρου δανείου (εἰς τραπ. γραμμάτια
Διάφορα

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον
Ἀποθεματικὰ κεφάλαια
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ :
I. Διὰ λ)σμὸν τῆς Κυβερνήσεως δρ. 67,778.575.42
II. » » Τραπέζης 42,669,654.09
Κεραματικὰ γραμμάτια δίδραγμα καὶ μονόδραγμα
Καταθέσεις ἄνευ τόκου εἰς μεταλλικὸν
Καταθέσεις ἄνευ τόκου
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι
Μερίσματα πληρωτέα
Καταθ. Δημ. διὰ χορηγήσεις δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ' νόμον
Διεθν. Οἶκ. Ἐπιτροπῆ λ)σμὸς καταθ. ἐκ δημ. ὑπεγγ. προσ. (Εἰς χρυσ. δρ. 271,739 (» τρ. γρ. » 4,815,708.54
Ἵπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν
Ἵπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσόν
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς τραπεζ. γραμμάτ.
Ἐντ. κατάθ. Δημ. εἰς χρ. διὰ τὴν κατασκ. Σ. Π. Δεμερλῆ-Συνόρ.
» » » τραπ. γραμμάτια
Καταθ. ἔντοκοι.
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπέζης 3 ο)ο εἰς χρ.
» » » 2 1)2 ο)ο εἰς τρ. γραμ.
Ἵπηρεσία λαχειοφόρου δανείου Τραπέζης 3 ο)ο εἰς χρ.
» » » 2 2 1)2 ο)ο εἰς τρ. γραμ.
Καταθέσεις Ταμειουτηρίου
Διάφορα.

Table with 2 columns: 28 Φεβρουαρίου 1906 and 31 Ἰανουαρίου 1906. It contains numerical data for various financial items.